

บทที่ 11

การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง โดยเจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชา ของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครอง

คำสั่งทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ออกมาใช้บังคับในเรื่องต่าง ๆ จะมีผลบังคับกับเจ้าหน้าที่ และบุคคลที่เป็นคู่กรณีในกระบวนการออกคำสั่งนั้นก็ต่อเมื่อได้มีการแจ้งคำสั่งนั้นให้บุคคลดังกล่าว ทราบตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด และบุคคลดังกล่าวได้รับแจ้งหรือตามกฎหมายถือว่าบุคคล ดังกล่าวได้รับแจ้งคำสั่งนั้นแล้ว (มาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) ตราบใดที่ยังไม่มีการแจ้งคำสั่งทางปกครองให้คู่กรณีทราบหรือคู่กรณียังไม่ได้รับแจ้งคำสั่ง นั้นหรือตามกฎหมายแล้วยังไม่อาจถือว่าคู่กรณีได้รับแจ้งคำสั่งนั้น เจ้าหน้าที่หรือคู่กรณียังไม่ อาจยกสิทธิหรือหน้าที่ตามคำสั่งนั้นขึ้นยืนต่อกันและกันได้” ในกรณีของคำสั่งทางปกครองที่ทำ เป็นหนังสือ แม้จะได้มีการจัดทำคำสั่งและเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ออกคำสั่งได้ลงนามในคำสั่ง นั้นพร้อมทั้งระบุวัน เดือน และปีที่ทำคำสั่งแล้ว แต่ถ้ายังไม่ได้มีการแจ้งคำสั่งให้คู่กรณีทราบคำสั่งดังกล่าวก็จะมีฐานะเป็นเพียงเอกสารภายในหน่วยงานเท่านั้น ยังหาผลบังคับไม่8 และ เจ้าหน้าที่อาจเปลี่ยนใจยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นอย่างไรก็ได้โดยไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับ ของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หมวด 2 คำสั่งทาง ปกครอง ส่วนที่ 6 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง แต่อย่างไรก็ดี แต่เมื่อได้มีการแจ้งคำสั่งทาง ปกครองให้คู่กรณีทราบและคู่กรณีได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครองหรือตามกฎหมายถือว่าคู่กรณีได้

แจ้งคำสั่งทางปกครองแล้ว คำสั่งทางปกครองก็เริ่มมีผลบังคับกับเจ้าหน้าที่และคู่กรณี แม้คำสั่งทางปกครองนั้นจะไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม9 และคำสั่งทางปกครองนั้นจะมีผลบังคับตราบเท่า ที่ยังไม่มีเหตุที่ทำให้คำสั่งทางปกครองนั้นสิ้นผลบังคับลง

เหตุที่ทำให้คำสั่งทางปกครองสิ้นผลบังคับลงมีดังนี้คือ

เหตุที่หนึ่ง บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ก่อตั้งอำนาจออกคำสั่งทางปกครองในบางเรื่อง อาจกำหนดระยะเวลาที่คำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้นมีผลบังคับไว้อย่างชัดเจน เช่น มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 บัญญัติให้ใบอนุญาตจัดตั้งสถานบริการใช้ได้จนถึง วันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่ออกใบอนุญาต มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 บัญญัติให้ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ ตอบแทน ใบอนุญาตให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือใบอนุญาตจำหน่ายภาพยนตร์โดยทำเป็นธุรกิจหรือ ได้รับประโยชน์ตอบแทน มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ในกรณีเช่นนี้คำสั่งทางปกครอง ย่อมสิ้นผลบังคับลงเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ฯลฯ

เหตุที่สอง คำสั่งทางปกครองที่มีเงื่อนไขสิ้นสุดหรือมีเงื่อนไขบังคับหลังย่อมสิ้นผล บังคับเมื่อถึงเวลาที่กำหนดหรือเมื่อเงื่อนไขนั้นสำเร็จ

เหตุที่สาม คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคำนึงถึงคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สินย่อม สิ้นผลบังคับลงเมื่อบุคคลนั้นถึงแก่ความตายหรือทรัพย์สินนั้นบอบสลาย เช่น ใบอนุญาตขับขีรถยนต์ ย่อมสิ้นผลบังคับลงเมื่อผู้รับ

อนุญาตถึงแก่ความตาย ทะเบียนที่ราชพัสดุยอมสลับปลงเมื่อ อาคารที่นำไปขึ้นทะเบียนถูกเพลิงไหม้หมด
ทั้งหลัง ฯลฯ

เหตุที่สี่ คำสั่งทางปกครองที่บังคับให้บุคคลกระทำการ ห้ามมิให้บุคคลกระทำการ หรือ อนุญาตให้บุคคล
กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงครั้งหนึ่งคราวเดียวยอมสลับปลงเมื่อ ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งได้กระทำ
การหรืองดเว้นกระทำการตามคำสั่งแล้ว เช่น คำสั่งให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคารรื้อถอนอาคารที่ก่อสร้าง
หรือดัดแปลงโดยฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการควบคุม

อาคารหรือกฎหมายอนทกของยอมสลับปลงเมื่อผู้รับคำสั่งได้รื้อถอนอาคารนั้นแล้วเสร็จ

กาทให้บุคคลรื้อถอนอาคารยอมสลับปลงเมื่อผู้รับอนุญาตได้รื้อถอนอาคารแล้วเสร็จ

เหตุที่ห้า มีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นโดยเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองนั้น หรือผู้บังคับบัญชาของ
เจ้าหน้าที่ดังกล่าว โดยเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ได้แย้ง

ทางปกครองนั้น หรือโดยศาล แล้วแต่กรณี การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองไม่ว่าในกรณีใด สตามแท้ที่จริงแล้วก็
คือการลบล้างผลบังคับของคำสั่งทางปกครองนั้น นั่นเอง

เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว อาจเพิกถอน คำสั่งทางปกครองที่
ได้มีการแจ้งให้คู่กรณีทราบและคู่กรณีได้รับแจ้งหรือตามกฎหมายถือว่าคู่กรณี ได้รับแจ้งแล้วได้โดยคำริของ
ตนเอง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะพ้นขั้นตอนการกำหนดให้อุทธรณ์หรือโต้แย้ง ตามกฎหมายที่ก่อตั้งอำนาจออกคำสั่งนั้น
หรือตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หมวด 2 คำสั่งทางปกครอง ส่วนที่ 5 การ
อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองมาแล้วหรือไม่ ก็ตาม (มาตรา 49 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง พ.ศ. 2539) นอกจากนั้น ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่
ดังกล่าวไม่ริเริ่มใช้อำนาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่พ้นกำหนดอุทธรณ์แล้ว คู่กรณีก็มีสิทธิที่จะร้องขอให้
มีการ เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นได้เช่นกัน การที่คู่กรณีมีคำขอให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครอง หรือ
ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่พ้นกำหนดอุทธรณ์แล้วเรียก ว่า “การขอให้
พิจารณาใหม่” การต่อไปนี้จะกล่าวถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่ ผู้
ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักเกณฑ์ใน ทางสารบัญญัติ
เนื่องจากเป็นข้อจำกัดอำนาจในการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่ ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือของ
ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว และหลักเกณฑ์ของการที่ คู่กรณีจะมีสิทธิและใช้สิทธิร้องขอให้เจ้าหน้าที่ผู้
ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่พ้นกำหนด
อุทธรณ์แล้ว ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็น หลักเกณฑ์ในทางวิธีสบัญญัติ ตามลำดับ

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่

ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่ง ทางปกครอง

เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ในหมวด 2 คำสั่งทาง
ปกครอง ส่วนที่ 6 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง โดยตลอดแล้วจะพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครอง
หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจเพิกถอนคำสั่งทาง ปกครองที่แจ้งให้คู่กรณีทราบและคู่กรณีได้รับ
แจ้งหรือตามกฎหมายถือว่าได้รับแจ้งแล้วได้ทั้งที่เป็น คำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและคำสั่งที่ไม่ชอบด้วย

กฎหมาย และไม่ว่าจะเป็นคำสั่งซึ่งเป็นการให้ ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งหรือคำสั่งซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งก็ตาม แต่โดยที่การ เพิกถอนคำสั่งทางปกครองมีผลกระทบต่อประโยชน์ของผู้รับคำสั่งและหรือของบุคคลภายนอกแตกต่างกัน เช่น การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้รับคำสั่งย่อมสร้าง ความพอใจให้แก่ผู้รับคำสั่งนั้น แต่การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งกลับเป็นการทรยศต่อความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งในความคงอยู่ของคำสั่งนั้นไม่มากนัก น้อย ดังนั้น กฎหมายจึงได้บัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองไว้ แตกต่างกันไป ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงหลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง ประโยชน์สาธารณะที่จะพึงเกิดขึ้นจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง หลักการคุ้มครองความมั่นคง ในนิติฐานะและความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทางปกครองในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครอง นั้นประกอบกัน

มาตรา 49 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ มาตรา 50 มาตรา 51 และมาตรา 52 แห่ง พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ส่วนมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ เพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

11 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ 3 และการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ ยังตกอยู่ภายใต้บังคับของหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1.1.1 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการ ให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง

คำสั่งทางปกครองซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง ได้แก่ คำสั่งทาง แครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้รับคำสั่ง เช่น คำสั่งลงโทษข้าราชการหรือ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐทางวินัย คำสั่งลงโทษนักเรียน นิสิต นักศึกษาทางวินัย คำสั่งให้ข้าราชการ ออกจากราชการเพราะหย่อนความสามารถหรือมีลทินมัวหมอง การปฏิเสธคำขอใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ ประกอบกิจการหรือกระทำการต่างๆ คำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต คำสั่งพักใช้ใบ อนุญาต หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพ ประกอบกิจการ หรือกระทำการต่างๆ คำสั่งบังคับให้บุคคลกระทำการหรือห้ามมิให้บุคคลกระทำต่างๆ และบรรดาคำสั่งทางปกครองอื่นใด ที่กำหนดหน้าที่หรือสร้างภาระให้แก่บุคคล

เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจ เพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งเสียในเวลา ใดๆ ก็ได้ โดยจะเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน และจะให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลัง หรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดก็ได้ (มาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติวิธี ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) ซึ่งหมายความว่า เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่ ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ดังกล่าวมีดุลพินิจที่จะเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นหรือไม่ก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำสั่งทางปกครอง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่

อาจอุทธรณ์ หรือโต้แย้งหรือฟ้องคดีต่อศาลได้แล้ว อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งหรือผู้บังคับบัญชาของ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจจำเป็นต้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นก็ได้ เช่น คำสั่งทางปกครองนั้นไม่ ชอบด้วยกฎหมายอย่างชัดแจ้งและหรืออย่างร้ายแรง การคงไว้ซึ่งคำสั่งทางปกครองนั้นไม่อาจ ยอมรับได้ หรือการปฏิเสธที่จะเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นโดยอ้างว่าล่วงพ้นระยะเวลาที่อาจ อุทธรณ์หรือโต้แย้งหรือฟ้องคดีต่อศาลได้แล้วเข้าข่าย เป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่สุจริต

1.1.2 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการ ให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง

คำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง ได้แก่ คำสั่งทางปกครอง ซึ่งเป็นการให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคล คำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการก่อตั้ง สิทธิให้แก่บุคคล เช่น การอนุญาต การอนุมัติ การรับจดทะเบียน และคำสั่งทางปกครองซึ่ง เป็นการให้หรือรับรองสิทธิหรือสถานภาพของบุคคล เช่น การให้ สัญชาติไทย การรับรองสัญชาติไทย การให้สถานะผู้ลี้ภัย ฯลฯ

คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งอาจ ถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือ บางส่วน โดยจะให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือ มีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่ กำหนดได้ (มาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) แต่การเพิกถอน คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่ง เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งนี้ จะต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้ออก คำสั่งนั้นหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งนั้น กล่าวคือ รู้ว่าคำสั่งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่คำสั่งนั้นจะได้ทำขึ้นเพราะการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง หรือการข่มขู่ หรือการจูงใจโดยการให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่มีชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 49 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) ทั้งการเพิกถอนต้องเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 51 และมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ด้วย (มาตรา 50 แห่งพระราช บัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

มาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนด หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน นิสิตหรือนักศึกษา ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ การให้เงิน อดหนุนแก่สถาบันการศึกษาเอกชน การอนุมัติให้ ข้าราชการเบิกค่าเช่าบ้านหรือค่ารักษาพยาบาล หรือให้ทรัพย์สิน เช่น การให้เมล็ดพันธุ์พืชหรือปุ๋ยแก่เกษตรกร หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ เช่น การให้นักเรียน นิสิตหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาโดยปลอด ดอกเบี้ย ส่วนมาตรา 52 บัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอน คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์ในลักษณะอื่นที่ไม่ใช่การให้เงิน ให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ เช่น การอนุญาต การอนุมัติ การรับจดทะเบียน การให้สัญชาติไทย การรับรองสัญชาติไทย การให้ สถานะผู้ลี้ภัย ฯลฯ

เสีย

การ

การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์ ระเบียบสั่งตกอยู่ในบังคับของหลักกฎหมายที่สำคัญสองหลัก ได้แก่ หลักความชอบด้วย

ายของการกระทำทางปกครอง และหลักการคุ้มครองความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทาง

องในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้น หลักกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับขัดหรือแย้งกัน 5 หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองบังคับให้ต้องมีการฟื้นฟูความชอบ

กฎหมายของการกระทำดังกล่าว ซึ่งเป็นประโยชน์สาธารณะอย่างหนึ่ง และดังนั้น จึงต้องมี การเพิกถอน คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนหลักการคุ้มครองความเชื่อโดยสุจริต - ผู้รับคำสั่งทางปกครองในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นเรียกร้องให้ต้องคุ้มครองความ เชื่อดังกล่าว และดังนั้น จึงต้องคงไว้ซึ่งคำสั่งทางปกครองนั้น แม้จะเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม” ด้วยเหตุนี้ มาตรา 51 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. 2539 และมาตรา 52 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งให้ความหมายใน มาตรา 51 วรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม จึงได้บัญญัติไว้ว่า การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งต้อง “คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ (ผู้รับคำสั่ง) ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบ กัน” ซึ่งหมายความว่า ในการพิจารณาว่าสมควรเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งหรือไม่ และในกรณีที่สมควรเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น สมควรเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน และสมควรให้การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นมีผล ย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใด เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองนั้นหรือ ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องชี้แจงตรงต่อว่า ประโยชน์สาธารณะที่จะพึงเกิดขึ้นจากการ เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นมีมากหรือน้อยกว่าความเสียหายที่การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง นั้นจะก่อให้เกิดแก่ผู้รับคำสั่งที่เชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นเพียงใด แล้ว ตัดสินใจดำเนินการตามผลของการชั่งน้ำหนักประโยชน์ทั้งสองฝ่ายดังกล่าว โดยในการชั่งน้ำหนัก ประโยชน์ทั้งสองฝ่ายเช่นนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองนั้นหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ดังกล่าวชอบที่จะพิจารณาจากความร้ายแรงของความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองนั้น ซึ่งอาจทำให้ประโยชน์สาธารณะที่จะพึงเกิดขึ้นจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นมีน้ำหนัก

มากกว่าความเสียหายที่จะเกิดแก่ผู้รับคำสั่งที่เชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้น รวมทั้งชอบที่จะพิจารณาระยะเวลาตั้งแต่วันที่คำสั่งทางปกครองนั้นเริ่มมีผลบังคับจนถึงวันที่ เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองนั้นหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้รู้ถึงเหตุที่จะให้ เพิกถอน คำสั่งทางปกครองนั้น กล่าวคือ รู้ว่าคำสั่งทางปกครองนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย และ ขั้นตอนของการออกคำสั่งทางปกครองนั้นด้วย หากระยะเวลาตั้งแต่วันที่คำสั่งทางปกครองนั้นเริ่ม มีผลบังคับจนถึงวันที่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองนั้นหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นนานมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เจ้าหน้าที่ ผู้ออกคำสั่งทางปกครองนั้นหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้รู้ถึงเหตุที่จะให้เพิกถอน คำสั่งทางปกครองนั้นภายหลังจากที่พ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองนั้น และ หรือพ้นกำหนดระยะเวลาการนำคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครอง นั้นไปฟ้องคดีต่อศาลแล้ว หรือขั้นตอนของการออกคำสั่งทางปกครองนั้นมีความยุ่งยากและซับซ้อน มาก อาจทำให้

ความเสียหายที่จะเกิดแก่ผู้รับคำสั่งที่เชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครอง นั้นมีน้ำหนักมากกว่า ประโยชน์สาธารณะที่จะพึงเกิดจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น

ปัญหาที่ต้องพิจารณากันต่อไปมีว่า ผู้รับคำสั่งทางปกครองจะอ้างความเชื่อโดย สุจริตในความคงอยู่ของคำสั่ง ทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ตนได้ ในกรณีใด และความเชื่อโดยสุจริตดังกล่าว สมควรจะได้รับ ความคุ้มครองภายใต้เงื่อนไขเช่นไร

ย่อมเป็นที่เห็นได้ตั้งแต่ในเบื้องต้นว่า ผู้รับคำสั่งทางปกครองจะอ้างความเชื่อ โดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่ง ทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์ แก่ตนได้ก็เฉพาะแต่ในกรณีที่ผู้รับคำสั่งมีความเชื่อ เช่นนั้นจริงๆ และผู้รับคำสั่งจะเกิดความเชื่อ เช่นนั้นได้ก็ต่อเมื่อได้ทราบถึงความมีอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้น แล้ว เช่น ได้รับแจ้งคำสั่งทาง ปกครองนั้นตามวิธีการแจ้งที่กฎหมายกำหนดแล้ว นอกจากนั้น มาตรา 51 วรรค สาม แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และมาตรา 52 วรรคหนึ่ง แห่งพระราช บัญญัติดังกล่าวซึ่งให้นำความในมาตรา 51 วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม บัญญัติไว้มีใจความ ว่า ผู้รับคำสั่ง ทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ตน ไม่ว่าจะเป็นการ ให้เงิน หรือให้ทรัพย์สินหรือ ให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ หรือเป็นการให้ประโยชน์อย่างอื่นที่มีค่า การให้เงิน หรือให้ทรัพย์สินหรือให้ ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ จะอ้างความเชื่อโดยสุจริตในความ คงอยู่ของคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วย กฎหมายไม่ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

กรณีที่หนึ่ง ผู้นั้นได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอก ให้แจ้ง หรือข่มขู่ หรือชักจูงใจ โดยการให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์อื่นใดที่มีชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหมายความว่า การออกคำสั่งทางปกครอง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ รับคำสั่งเกิดจากการกระทำความผิดของผู้รับคำสั่งเองหรือ ผู้รับคำสั่งรู้เห็นยินยอมให้ผู้อื่นกระทำ การดังกล่าว

กรณีที่สอง ผู้นั้นได้ให้ข้อความซึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญ ซึ่ง หมายความว่า ความไม่ชอบด้วย กฎหมายของคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ คำสั่งเกิดจากความผิดของผู้รับคำสั่งเองที่ได้ให้ ข้อความซึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญ ทั้งนี้ โดยมีพิกัดต้องคำนึงว่าผู้รับคำสั่งได้รู้หรือควรได้รู้ถึง ความไม่ถูกต้องหรือความไม่ครบถ้วนใน สาระสำคัญของข้อความที่ได้ให้แก่เจ้าหน้าที่หรือไม่ 100 แต่ถ้าความ ไม่ถูกต้องหรือความไม่ครบถ้วน ในสาระสำคัญของข้อความที่ผู้รับคำสั่งได้ให้แก่เจ้าหน้าที่เกิดจากความผิดของ เจ้าหน้าที่ เช่น เกิด จากแบบฟอร์มคำขอที่เจ้าหน้าที่จัดไว้ให้ผู้ยื่นคำขอกรอกข้อความ กรณีก็ไม่อาจยกเหตุ ดังกล่าวขึ้น อ้างเพื่อปฏิเสธความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นได้" อนึ่ง แม้แต่ในกรณีที่ข้อความ ซึ่งไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญอันเป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย เกิดจากความผิดของผู้รับ คำสั่งเองและของเจ้าหน้าที่ประกอบกัน ผู้รับคำสั่งทางปกครองนั้นก็ไม อาจอ้างความเชื่อโดยสุจริตในความคง อยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นได้เช่นกัน

กรณีที่สาม ผู้นั้นได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองในขณะที่ ได้รับคำสั่งทางปกครองหรือ การไม่รู้นั้นเป็นไปโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ซึ่ง หมายความว่า ผู้รับคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการ ให้ประโยชน์แก่ตนได้รู้หรือควรได้รู้ตั้งแต่เวลาที่ ได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครองนั้นแล้วว่าคำสั่งทางปกครองนั้นไม่

ชอบด้วยกฎหมาย หากผู้หนึ่งไม่รู้ถึง ความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองนั้น การไม่รู้เช่นนั้นก็เกิดจากความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรงของตน

โดยการให้เหตุผลไปในทางตรงกันข้าม (argumentum a contrario) หากไม่มี กรณีใดกรณีหนึ่งดังกล่าวข้างต้น ผู้รับคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ ประโยชน์แก่ตนก็ย่อมอ้างความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นได้

ยิ่งไปกว่านั้น ความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทางปกครองในความคงอยู่ของ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ตนนี้จะได้รับความคุ้มครอง

“ต่อเมื่อผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ใช้ประโยชน์อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองหรือได้ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินไปแล้วโดยไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้หรือการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายเกิน ควรแก่กรณี” (มาตรา 51 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และมาตรา 52 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งให้นำความในมาตรา 51 วรรคสอง มา ใช้บังคับโดยอนุโลม) เช่น ผู้รับทุนการศึกษาได้ใช้เงินทุนที่ได้รับไปเพื่อการศึกษาแล้ว ข้าราชการ ซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านได้ทำสัญญาเช่าบ้านกับผู้ให้เช่าแล้ว ผู้รับอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร ได้ทำสัญญาว่าจ้างก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนที่ได้รับอนุญาตและหรือได้ลงมือก่อสร้างแล้ว ฯลฯ

ในกรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้โดยให้มีผลย้อนหลัง ผู้รับคำสั่งทางปกครองนั้น ต้องคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้รับไป หากความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทางปกครอง ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นได้รับความคุ้มครอง การคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ ที่ได้รับไปต้องนำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ โดยอนุโลม โดยถ้าเมื่อใดผู้รับคำสั่งทางปกครองได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทาง ปกครองหรือควรได้รู้เช่นนั้นหากผู้หนึ่งมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้ถือว่าผู้นั้นตกอยู่ในฐานะ ไม่สุจริตตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป แต่หากผู้รับคำสั่งทางปกครองไม่อาจอ้างความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นได้ หรือผู้รับคำสั่งทางปกครองอ้างความเชื่อโดยสุจริตในความ คงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นได้ แต่ความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทางปกครองในความคงอยู่ ของคำสั่งทางปกครองนั้นไม่ได้รับความคุ้มครองเนื่องจากยังไม่ได้ใช้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองนั้น ผู้นั้นต้องรับผิดชอบในการคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้รับไป เต็มจำนวน (มาตรา 51 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

ในกรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ ประโยชน์ในลักษณะอื่นที่มีใช้ การให้เงิน ให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ หากความ เชื่อโดยสุจริตของผู้รับ คำสั่งทางปกครอง ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นได้รับความคุ้มครอง ผู้รับคำสั่งทางปกครองที่ได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นมีสิทธิได้รับ ค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้น แต่ ต้องร้องขอค่าทดแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงการเพิกถอนนั้น (มาตรา 52 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539) แม้

กฎหมายจะไม่ได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ดังกล่าวต้องแจ้งให้ผู้รับคำสั่งทางปกครองที่ถูกเพิกถอนทราบถึงสิทธิดังกล่าว แต่เจ้าหน้าที่ผู้ออกทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวก็ชอบที่จะแจ้งให้ผู้รับคำสั่งทางปกครอง ออกเพิกถอนทราบถึงสิทธิดังกล่าวพร้อมกับการแจ้งให้ผู้ผู้นั้นทราบถึงการเพิกถอนนั้นด้วย อย่างไรก็ตาม ค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทางปกครองในความอยู่ของคำสั่งทางปกครองที่ถูกเพิกถอนนี้ต้องไม่สูงกว่าประโยชน์ที่ผู้นั้นอาจได้รับหากคำสั่งทาง ปกครองดังกล่าวไม่ถูกเพิกถอน (มาตรา 52 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง ปกครอง พ.ศ. 2539) แต่หากผู้รับคำสั่งทางปกครองไม่อาจอ้างความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ ของคำสั่งทางปกครองนั้นได้ หรือผู้รับคำสั่งทางปกครองอ้างความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของ คำสั่งทางปกครองนั้นได้ แต่ความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทางปกครองในความคงอยู่ของคำสั่ง ทางปกครองนั้นไม่ได้รับความคุ้มครอง เนื่องจากยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง นั้นหรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินเลย ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายใดๆ ที่ ตนได้รับจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นเลย

1.2 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง และ คำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง อาจถูกเพิกถอนได้ ตามหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1.2.1 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง

มาตรา 53 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 บัญญัติว่า “คำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง ทางปกครองอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนโดยให้มีผลตั้งแต่ขณะที่เพิกถอนหรือมีผลใน อนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่คงต้องทำคำสั่งทางปกครองที่มี เนื้อหาทำนองเดียวกันนั้นอีก หรือเป็นกรณีที่การเพิกถอนไม่อาจกระทำได้เพราะเหตุอื่น ทั้งนี้ ให้ คำนึงถึงประโยชน์ของบุคคลภายนอกประกอบด้วย” ซึ่งหมายความว่า เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทาง ปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีดุลพินิจที่จะเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบ ด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งหรือไม่ก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร เป็นต้นว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด มีดุลพินิจที่จะเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งสถานบริการของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือคำสั่ง เพิกถอนใบอนุญาตตั้งสถานบริการของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ออกมาใช้บังคับ

โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร และในกรณีที่ตัดสินใจเพิกถอนคำสั่งทาง ปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทาง ปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวยังมีดุลพินิจที่จะเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน และให้การเพิกถอนมีผลตั้งแต่ขณะที่เพิกถอนหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งก็ได้ ตาม แต่จะเห็นสมควรอีกด้วย แต่จะให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังไม่ได้

ถึงแม้ว่าโดยทั่วไปแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะมีดุลพินิจที่จะ เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นหรือไม่ก็ได้

ตามแต่จะเห็นสมควรก็ตาม แต่มีบางกรณีที่ดุลพินิจ ดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวลดลง เป็น “ศูนย์” กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว มีหน้าที่ต้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น เช่น ผู้สร้างภาพยนตร์ได้ยื่นคำขออนุญาตนำ ภาพยนตร์เรื่องหนึ่งออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน และจำหน่ายในราชอาณาจักร คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์เห็นว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นมีภาพและเสียงบางตอนมีลักษณะเป็นการ บ่อนทำลายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงสั่งให้ผู้ขออนุญาตตัด ทอนภาพและเสียงที่มีลักษณะดังกล่าว แต่ผู้ขออนุญาตปฏิเสธ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์ และวิดิทัศน์จึงมีคำสั่งไม่อนุญาตตามที่ขอ (โปรดดู มาตรา 25 และมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติ ภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2551) ต่อมา ได้มีการตัดทอนภาพและเสียงที่มีลักษณะเป็นการบ่อนทำลายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนของภาพยนตร์เรื่องนั้นออกไป ดังนี้ เมื่อผู้สร้างภาพยนตร์ร้องขอ 195 คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ขอที่จะ เพิกถอนคำสั่งไม่อนุญาตและมีคำสั่งอนุญาตให้นำ ภาพยนตร์เรื่องนั้นออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน และจำหน่ายในราชอาณาจักรได้ เพราะการคงไว้ซึ่งคำสั่งไม่อนุญาตนำภาพยนตร์เรื่องนั้นออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน และจำหน่ายในราชอาณาจักรต่อไปย่อมมีผลกระทบต่อเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นของ ผู้สร้างภาพยนตร์ และเป็นการที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ 96 ในทำนองเดียวกัน เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้ออกคำสั่งให้เจ้าของอาคารหลังหนึ่งรื้อถอนอาคารชั้นที่สาม เนื่องจากก่อสร้างโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ห้ามมิให้ก่อสร้างอาคารสูงเกินสองชั้น แต่ก่อนที่จะมีการรื้อถอนอาคารตามคำสั่งดังกล่าว ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็น ห้ามมิให้ก่อสร้างอาคารสูงเกินห้า เพราะการคงไว้ซึ่งคำสั่งดัง

T

**

ทรัพย์สินของเจ้าของอา

การให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง คำนึงถึงประโยชน์ของบอด ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาคารสงเกินห้าชั้น ดังนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ขอที่จะเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ไว้ซึ่งคำสั่งดังกล่าวต่อไปมีผลกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินและการใช้กรรมสิทธิใน ของเจ้าของอาคาร และเป็นการที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เช่นกัน”

อนึ่ง ในบางกรณีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็น โยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของบุคคลภายนอกประกอบด้วย และเมื่อได้ ประโยชน์ของบุคคลภายนอกแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชา หน้าที่ดังกล่าวอาจเพิกถอน คำสั่งทางปกครองนั้นไม่ได้ก็ได้ เช่น ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ส่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานแห่งหนึ่งหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดเป็นการ

และปรับปรุงแก้ไขโรงงานนั้นเสียใหม่ภายในระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากโรงงานปล่อย น้ำเสียลงลำคลองสาธารณะที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนอย่า

ภาชนะที่อาศัยอยู่ริมลำคลองสาธารณะนั้น (มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535) นี้ ในการพิจารณาว่าสมควรเพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าวหรือไม่ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมต้อง คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนที่อาศัยอยู่ริมลำคลองสาธารณะนั้นประกอบด้วย และเมื่อได้คำนึง ถึงประโยชน์ของประชาชนที่อาศัยอยู่ริมลำคลองสาธารณะนั้นแล้ว ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมหรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมย่อมไม่อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าวได้ เพราะการ เพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าวทำให้การประกอบกิจการโรงงานที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนอย่าง ร้ายแรงแก่ประชาชนดำเนินต่อไปได้

กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งไม่อาจกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

กรณีที่หนึ่ง คือ กรณีที่คงต้องออกคำสั่งทางปกครองที่มีเนื้อหาทำนองเดียวกัน นั้นอีก เช่น ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสถาน บริการได้ออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งสถานบริการของบุคคลคนหนึ่งเนื่องจากผู้นั้นถูกศาล พิพากษาลงโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 21 แห่งพระราช บัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546) ดังนี้ นายทะเบียนจะเพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าวไม่ได้ เพราะถึงอย่างไรก็ต้อง SOคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นอยู่อีก เนื่องจากผู้เคยต้องรับโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศ

- ไป

ตามประมวลกฎหมายอาญาเป็นผู้ขาดคุณสมบัติที่จะรับอนุญาตตั้งสถานบริการ (มาตรา 6 วรรค หนึ่ง (5) แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509)

กรณีที่สอง คือ กรณีที่การเพิกถอนไม่อาจกระทำได้เพราะเหตุอื่น ตัวอย่างเช่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้ออกคำสั่งให้เจ้าของอาคารหลังหนึ่ง รื้อถอนอาคารชั้นที่สาม เนื่องจากก่อสร้างโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ห้ามมิให้ก่อสร้างอาคารสูง เกินสองชั้น และได้มีการรื้อถอนอาคารตามคำสั่งดังกล่าวเสร็จสิ้นไปแล้ว แม้ต่อมาจะได้มีการแก้ไข เพิ่มเติมข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นห้ามมิให้ก่อสร้างอาคารสูงเกินห้าชั้น ดังนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ไม่

อาจเพิกถอนคำสั่งให้รื้อถอนอาคารนั้นได้อีกแล้ว

1.2.2 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง

ถ้าในการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์ แก่ผู้รับคำสั่ง เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องคำนึง ถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทางปกครองในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับ ประโยชน์สาธารณะประกอบกัน การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ ประโยชน์แก่ผู้รับ คำสั่งยังต้องเป็นเช่นนั้น (argumentum a fortiori) และในกรณีหลังนี้ ผลบังคับ ของหลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองกับผลบังคับของหลักการคุ้มครอง ความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งทางปกครองในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองมิได้ขัดหรือแย้งกัน แต่เสริมกันจนทำให้การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้

ประโยชน์แก่ ผู้รับคำสั่งเป็นไปได้อีกกว่าการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง 108 โดยกฎหมายได้กำหนดข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุให้เกิดอำนาจเพิกถอน คำสั่งทางปกครองเช่นว่านี้ไว้อย่างจำกัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดก็ตาม การเพิกถอนคำสั่ง ทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้รู้ถึงเหตุที่ จะให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น (มาตรา 49 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. 2539) กล่าวคือได้รู้ถึงข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุให้เกิดอำนาจเพิกถอนคำสั่งทาง ปกครองนั้นตามที่กฎหมายกำหนดไว้นั่นเอง

ตามมาตรา 53 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 คำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่ อาจแบ่งแยกได้ อาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนโดยให้มีผลย้อนหลังหรือไม่มีผลย้อนหลังหรือ

มีผลในอนาคตไปถึงหก

การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขอ ให้เงิน ให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์

เพื่อไปศึกษาต่อในระดับ แต่เมื่อระยะเวลาอันสมควรได้ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เศรษฐศาสตร์ ดังนี้ เจ้า

ตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

กรณีหนึ่ง ผู้รับคำสั่งทางปกครองมิได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติล่าช้าในอันที่จะดำเนิน วัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครอง หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ วัตถุประสงค์ของการ ในทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่ อาจแบ่งแยกได้นั้น เช่น ทางราชการให้ทุนการศึกษาแก่ด้า เล็กษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์ ณ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

เวลาอันสมควรได้ล่วงพ้นไปแล้ว ด้ายยังมีได้เดินทางไปศึกษาต่อ หรือด้าได้เดินทางไป งงธ์สาธารณรัฐเยอรมนี แล้ว แต่ได้สมัครเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชา

* ดังนี้ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ทุนการศึกษาหรือผู้บังคับบัญชาของ หน้าที่ดังกล่าวอาจเพิกถอน การให้ทุนการศึกษาแก่ด้าได้

กรณีที่สอง ผู้ได้รับประโยชน์ (ผู้รับคำสั่งทางปกครอง) มิได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติ - ในอันที่จะดำเนินการให้เป็นไป ตามเงื่อนไขของคำสั่งทางปกครอง โดย “เงื่อนไขของคำสั่ง

ปกครอง” ในที่นี้มีความหมายเช่นเดียวกับ “เงื่อนไข” ในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติวิธี แสงติราชการทาง ปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งบัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่า “การออกคำสั่งทางปกครอง เจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไข ใดๆ ได้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เว้นแต่ กฎหมายจะกำหนดข้อจำกัดดุลพินิจเป็น อย่างอื่น” และในวรรคสองว่า “การกำหนดเงื่อนไขตาม วรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกำหนดเงื่อนไขใน กรณีดังต่อไปนี้ ตามความเหมาะสมแก่กรณี ด้วย (1) การกำหนดให้สิทธิหรือภาระหน้าที่เริ่มมีผลหรือสิ้นสุด ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง (2) การกำหนด ให้การเริ่มมีผลหรือสิ้นสุดของสิทธิหรือภาระหน้าที่ต้องขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ใน อนาคตที่ไม่แน่นอน (3) ขอสวนสิทธิที่จะยกเลิกคำสั่งทางปกครอง (4) การกำหนดให้ผู้ได้รับประโยชน์ต้อง กระทำหรือ จดเว้นกระทำหรือต้องมีภาระหน้าที่หรือยอมรับภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบบางประการ หรือ การกำหนดข้อความในการจัดให้มี เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มข้อกำหนดดังกล่าว” 109 เช่น ทาง ราชการให้เงิน

อุดหนุนแก่บริษัท ก. จำกัด ซึ่งมีโครงการที่จะขยายการประกอบกิจการโรงงานผลิต น้ำตาลไปตั้งโรงงานผลิต ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจอนุมัติการให้เงิน อุดหนุนได้อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดภาระหน้าที่ให้บริษัทปฏิบัติ สองประการ คือ ประการที่หนึ่ง บริษัทต้องซื้อ

อ้อยที่ปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่านั้น และประการที่สอง บริษัทต้องจ้างแรงงานในท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า ร้อยละหกสิบของจำนวนคนงานทั้งหมด บริษัท ก. จำกัดได้ตั้งโรงงานผลิตน้ำตาลใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามโครงการแล้ว ถ้าปรากฏว่าบริษัทได้ซื้ออ้อยที่ปลูกในภูมิภาคอื่น เข้าโรงงานด้วยก็ดี หรือจ้างแรงงานใน ท้องถิ่นน้อยกว่าร้อยละหกสิบของคนงานทั้งหมดก็ดี ทั้งที่ อ้อยที่ปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือแรงงาน ท้องถิ่นมีปริมาณมากพอ ดังนี้ เจ้าหน้าที่ที่มี อำนาจในการอนุมัติเงินอุดหนุนหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ดังกล่าวมีอำนาจเพิกถอนการอนุมัติ การให้เงินอุดหนุนแก่บริษัท ก. จำกัดเสียได้

ความในมาตรา 53 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่บัญญัติว่า “ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา 51 มาใช้บังคับโดยอนุโลม” หมายความว่า ใน กรณีที่เพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบ ด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สินหรือให้ ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ โดยให้การเพิกถอนมีผล ย้อนหลัง การคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ ที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองได้รับไปต้องนำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิ ควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชยมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์ในลักษณะอื่น ที่มีใช้การให้เงิน ให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้นั้น มาตรา 53 วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 บัญญัติไว้มีใจความว่า อาจถูกเพิกถอน ทั้งหมดหรือบางส่วนโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่เพิกถอนหรือมี ผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตาม ที่กำหนดได้เฉพาะแต่เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

กรณีที่หนึ่ง มีกฎหมายกำหนดให้เพิกถอนได้หรือมีข้อสงวนสิทธิให้เพิกถอนได้ ในคำสั่งทางปกครองนั้นเอง10 กฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองเพิกถอน คำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์ในลักษณะอื่นที่มีใช้การให้เงิน ให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ มีตัวอย่างเช่น มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติสถาน บริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจไม่ต่ออายุใบอนุญาต หรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือ สั่งเพิกถอน ใบอนุญาตได้ โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำผิด ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถาน บริการขาดคุณสมบัติ หรือเมื่อสถานบริการใดดำเนินกิจการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม อันดีของ ประชาชน ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ หรือดำเนินกิจการสถานบริการโดย ไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 63 แห่งพระ พิจารณาภาพยนตร์แล ราชอาณาจักรตามทีนา ภาพยนตร์ตามบทกวาง

และนา

แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 บัญญัติให้คณะกรรมการ ภาพยนตร์และวีดิทัศน์มี อำนาจเพิกถอนการอนุญาตให้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศใน จักรตามทีนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

เสนอ เมื่อผู้รับอนุญาตไม่ดำเนินการสร้าง ตามบทภาพยนตร์และเค้าโครงตลอดจนเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต โดยคำนึงถึงฉากที่ถ่ายทำ และสถานที่ถ่ายทำเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม ยย ทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้สั่งให้หยุดการสร้างภาพยนตร์และสั่งให้ผู้รับอนุญาตแก้ไข แปรงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว แต่ผู้รับอนุญาตไม่ ปฏิบัติตาม คำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ส่วนคำสั่งทางปกครองที่ขอด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์ในลักษณะอื่น สดใช้การให้เงิน ให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ที่มีข้อสงวนสิทธิให้เพิกถอนได้ มีตัวอย่างเช่น ขาวยื่น คำขออนุญาตขาย สิ่งพิมพ์บนทางเท้าตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. 2535 เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายดังกล่าวออกใบอนุญาตให้ขาวตามคำขอ โดยได้อาศัยอำนาจตามความในวรรคสองของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวประกอบกับมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 วางข้อกำหนดผนวกคำสั่งทาง ปกครองดังกล่าวไว้ว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะเพิกถอน ใบอนุญาตในเวลาใดๆ ก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร อย่างไรก็ตาม แม้จะไม่มีข้อกำหนดข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุให้เกิดสิทธิเพิกถอน ใบอนุญาตดังกล่าวไว้ในข้อสงวนสิทธิที่จะเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็หาอาจ เพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวได้ตามอำเภอใจไม่" การเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวตามที่ได้ตั้ง ข้อสงวน สิทธิไว้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะที่อยู่ในเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจออกใบอนุญาตดังกล่าวและโดยชอบด้วย เหตุผล เช่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจเพิก ถอนใบอนุญาตดังกล่าวได้โดยชอบด้วยกฎหมาย หาก แผงขายสิ่งพิมพ์ของขาวกีดขวางการสัญจรของ ประชาชนที่ใช้ทางเท้าในบริเวณนั้นหนาแน่นขึ้น แต่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยอ้างว่าขาว วางขายสิ่งพิมพ์ที่เป็นอันตรายต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนบนแผงขาย สิ่งพิมพ์ของตน เพราะ การเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีหลังนี้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ ดังกล่าว และ แม้จะเป็นจริงตามนั้นก็เป็นเรื่องที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องใช้มาตรการตามกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยการจัดแจ้งการพิมพ์ หรือกฎหมายว่าด้วยการปรามการทำให้แพร่หลายและ การค้าวัตถุอัน ลามกดำเนินการกับขาว

กรณีที่สอง คำสั่งทางปกครองนั้นมีข้อกำหนดให้ผู้รับประโยชน์ต้องปฏิบัติ แต่ ไม่มีการปฏิบัติภายในเวลาที่ กำหนด ทั้งนี้ โดยมีพักต้องคำนึงว่าการที่ผู้รับประโยชน์มิได้ปฏิบัติ ตามข้อกำหนดนั้นเป็นเพราะความผิดของผู้ นั้นหรือไม่ เช่น เจ้าทำออกใบอนุญาตให้เอกก่อสร้าง ทำเทียบเรือ โดยได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง ปกครอง พ.ศ. 2539 วางข้อกำหนดผนวกคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ไว้ว่า เอกต้องก่อสร้างกำแพง คอนกรีตเสริมเหล็กป้องกันตลิ่งบริเวณท่าเทียบเรือพัง ทั้งนี้ ก่อนเปิดใช้ท่าเทียบ เรือ ปรากฏว่า เอกสร้างท่าเทียบเรือแล้วเสร็จและเปิดใช้แล้ว แต่ยังไม่ได้ก่อสร้างกำแพงคอนกรีตเสริมเหล็ก ป้องกัน ตลิ่งบริเวณท่าเทียบเรือพังแต่อย่างใด ดังนี้ เจ้าทำจะเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างท่าเทียบเรือของ เอก เสียก็ได้ แม้ว่าการที่เอกยังไม่ได้ก่อสร้างกำแพงคอนกรีตเสริมเหล็กป้องกันตลิ่งบริเวณท่าเทียบ เรือพังนั้นจะ ไม่ใช่ความผิดของเอกก็ตาม 3

ในกรณีข้างต้นผู้รับคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์ไม่อาจอ้างได้ว่า ความเชื่อโดยสุจริตของตนใน ความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นชอบที่จะได้รับความคุ้มครอง เนื่องจากบุคคลดังกล่าวต้องตระหนักรู้อยู่ แล้วตั้งแต่เวลาที่ได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครองนั้นว่า คำสั่ง ทางปกครองนั้นอยู่ในวิสัยที่จะถูกเพิกถอนได้ 4

กรณีที่สาม ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งหากมีข้อเท็จจริงและ พฤติการณ์เช่นนี้ในขณะที่ทำ คำสั่งทางปกครองแล้ว เจ้าหน้าที่คงไม่ทำคำสั่งทางปกครองนั้น และ หากไม่เพิกถอนจะก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อประโยชน์สาธารณะได้ เช่น บริษัท ก. จำกัดได้รับ สัมปทานทำไม้หวงห้ามในป่าแห่งหนึ่ง ในระหว่างอายุ สัมปทานปรากฏว่าไฟไหม้ป่าในบริเวณ ใกล้เคียงเขตสัมปทานของบริษัท ก. จำกัด เป็นเหตุให้ต้นไม้ในป่าเหลือน้อยกว่าที่ควรจะมีมาก ดังนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะเพิกถอนประทานบัตรที่ออกให้แก่บริษัท ก. จำกัดเสียก็ได้ กรณีที่สี่ บทกฎหมายเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งหากมีบทกฎหมายเช่นนี้ในขณะที่ทำ คำสั่งทางปกครองแล้ว เจ้าหน้าที่ คงจะไม่ทำคำสั่งทางปกครองนั้น แต่การเพิกถอนในกรณีนี้ ให้กระทำได้เท่าที่ผู้รับประโยชน์ยังไม่ได้ใช้ ประโยชน์ หรือยังไม่ได้รับประโยชน์ตามคำสั่งทาง ปกครองดังกล่าว และหากไม่เพิกถอนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะได้ เช่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารออก ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร คอนกรีตเสริมเหล็กสูงเจ็ดชั้นให้แก่ตรี หลังจากนั้นไม่นาน ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยข้อบัญญัติท้องถิ่นที่แก้ไขใหม่ห้ามมิให้ก่อสร้างอาคารสูงเกินห้าชั้น ดังนี้ หากตรียังไม่ได้ ลงมือ - อาคาร และถ้าปล่อยให้ตรีก่อสร้างอาคารตามที่ได้รับอนุญาตจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อ

เมือง ซึ่งเป็นประโยชน์สาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นย่อมมีอำนาจเพิกถอน

ทัศนียภาพของเมือง ซึ่ง

ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารนั้นเสียได้

ประชาชนอันจำเป็น

กรณีที่ห้า อาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อ อันจำเป็นต้องป้องกันหรือขจัด เหตุดังกล่าว เช่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมาย

ควบคุมอาคารออกใบอนุญาตให้บริษัท ส. จำกัดก่อสร้างอาคารโรงแรมขนาดใหญ่บนที่ดิน 4. ระหว่างการ ก่อสร้างพบว่าที่ดินในบริเวณนั้นเป็นโบราณสถานที่มีคุณค่าทางโบราณคดี

ประโยชน์สาธารณะ ดังนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นย่อมมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้าง

ว่าด้วยการควบคุมอาคารออก

แปลงหนึ่ง ระหว่าง

อาคารนั้นเสียได้

ในกรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ ชนในลักษณะอื่นที่มีใช้การให้เงิน ให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ เพราะ ตามกรณีที่สาม กรณีที่สี่ และกรณีที่ห้า ผู้ได้รับประโยชน์ (ผู้รับคำสั่งทางปกครอง) มีสิทธิได้ ว่าทดแทนความเสียหายอันเกิดจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของ คำสั่งทางปกครองนั้น และต้องนำมาตรา 52 มาใช้บังคับโดยอนุโลม กล่าวคือ ผู้รับคำสั่งทางปกครองที่ถูกเพิก ถอนต้อง ร้องขอค่าทดแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงการเพิกถอน ทั้งนี้ แม้ กฎหมายจะไม่ได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ดังกล่าวต้องแจ้ง

ให้ผู้รับคำสั่งทางปกครองที่ถูกเพิกถอนทราบถึงสิทธิดังกล่าว แต่เจ้าหน้าที่ผู้ออก คำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวก็ชอบที่จะแจ้งให้ผู้รับคำสั่งทางปกครอง ที่ถูกเพิกถอนทราบถึงสิทธิดังกล่าวพร้อมกับการแจ้งให้ผู้รับทราบถึงการเพิกถอนนั้นด้วย โดย ค่าทดแทนความเสียหายอันเกิดจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองจะต้อง ไม่สูงกว่าประโยชน์ที่ผู้นั้นอาจได้รับหากคำสั่งทางปกครองดังกล่าวไม่ถูกเพิกถอน

อนึ่ง สมควรกล่าวด้วยว่า การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองก็เป็นการทำคำสั่งทาง ปกครองเช่นกัน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ทำการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมก็ดี การพิจารณาเรื่อง เพื่อทำการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง เดิมก็ดี รูปแบบและผลของการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง เดิมก็ดี จึงตกอยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่ว่าด้วยเจ้าหน้าที่ การพิจารณา รูปแบบและผลของคำสั่งทางปกครอง เช่นเดียวกันกับ เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเดิม การพิจารณาทางปกครองเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองเดิม และรูปแบบและผลของคำสั่งทางปกครองเดิมทุกประการ 15

กล่าวเฉพาะการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ ประโยชน์แก่ผู้รับ คำสั่ง และการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้

ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง ผู้รับคำสั่งซึ่งเป็นผู้รับประโยชน์ย่อมมีสิทธิอุทธรณ์หรือโต้แย้งการเพิกถอน คำสั่งทางปกครองดังกล่าวได้ตามขั้นตอนหรือวิธีการ และภายในระยะเวลาที่บทบัญญัติแห่ง กฎหมายที่ก่อตั้งอำนาจ ออกคำสั่งทางปกครองเดิมหรือที่ก่อตั้งอำนาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง นั้นกำหนด เว้นแต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจะบัญญัติให้การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น เป็นที่สุด เช่น ตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521 ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งเพิกถอนใบ อนุญาต ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานบริการในกรุงเทพมหานครมีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมตำรวจ (ปัจจุบันคือ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ) ในจังหวัดอื่นผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานบริการมีสิทธิอุทธรณ์ ต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย การอุทธรณ์ให้กระทำภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการสั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนการอนุญาต ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ก่อตั้งอำนาจออกคำสั่งทางปกครองหรือที่ก่อตั้งอำนาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นมิได้กำหนด ขั้นตอนหรือวิธีการ และระยะเวลาสำหรับอุทธรณ์หรือโต้แย้งการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นไว้ และมีได้กำหนดให้การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นเป็นที่สุด ถ้าการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง นั้นมิได้กระทำโดยคณะกรรมการหรือรัฐมนตรี ผู้รับคำสั่งทางปกครองที่ถูกเพิกถอนก็อาจอุทธรณ์ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง นั้นได้ตามขั้นตอนหรือวิธีการ และภายในระยะเวลาที่กำหนดใน พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หมวด 2 คำสั่งทางปกครอง ส่วนที่ 5 การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง (มาตรา 44 ถึงมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง ปกครอง พ.ศ. 2539) และเมื่อได้ใช้สิทธิอุทธรณ์หรือโต้แย้งการเพิกถอน คำสั่งทางปกครองนั้นตาม ขั้นตอนหรือวิธีการ และภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว ผู้รับ คำสั่งทางปกครองที่ถูก เพิกถอนยังไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำวินิจฉัยคำโต้แย้ง หรือไม่มีการวินิจฉัยอุทธรณ์หรือวินิจฉัยคำโต้แย้งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือภายในเวลาอันสมควร ผู้รับ คำสั่งทาง ปกครองที่ถูก

เพิกถอนยังมีสิทธิฟ้องคดีขอให้ศาลปกครองหรือศาลอื่นเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือคำวินิจฉัยข้อโต้แย้ง หรือเพิกถอนการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมนั้นได้ภายในระยะเวลา

ที่กฎหมายกำหนดอีกด้วย¹⁷

แตกต่างกัน ดังนั้น

โดยที่กฎหมายได้บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ - ออกหมายและหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายไว้ แก่น ดังนั้น การพิจารณาวินิจฉัยว่าการเพิกถอน คำสั่งทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่ผู้ออก

ปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เจอหน้าที่พิจารณา วินิจฉัย เช่น เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอุทธรณ์โต้แย้ง อีกกอนคำสั่งทางปกครอง หรือศาลซึ่งมี อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับ

ชอบด้วยกฎหมายของการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง จึงต้องวินิจฉัยว่าคำสั่งทางปกครองที่ เพิกถอนเป็นคำสั่ง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย 18 เป็นลำดับแรก

เองค่อยวินิจฉัยว่าการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเป็นไปโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมาย กำหนดไว้ สำหรับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นหรือไม่ เป็นลำดับต่อมา ดังที่ศาลปกครองสูงสุด ได้ดำเนินการเช่นนี้ ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.668/2559 และคำพิพากษาศาลปกครอง

สูงสุดที่ อ.1201/2559

ข้อเท็จจริงในคดีตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.668/2559 มีว่า ผู้ฟ้องคดี (บริษัทจันทบุรีสามัคคีร่วม ใจ จำกัด) ได้ยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างอาคารพักอาศัยคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 1 หลัง บนที่ดินตามโฉนด ที่ดินเลขที่ 8868 ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัด จันทบุรี รวม 4 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2534 ผู้ฟ้องคดียื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง อาคารพักอาศัยเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 9 ชั้น จำนวน 1 หลัง บนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 8868 ตำบลท่าแฉลบ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ต่อผู้ ถูกฟ้องคดีที่ 1 (เจ้าพนักงานท้องถิ่น เทศบาลเมืองจันทบุรี) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ออกใบอนุญาตก่อสร้าง อาคารเลขที่ 115/2534 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2534 อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารดังกล่าวได้โดย ใบอนุญาตดังกล่าวใช้ได้ ถึงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2535 ระหว่างที่ดำเนินการก่อสร้างโครงสร้างอาคารตามแบบ แปลนที่ได้รับอนุญาต ปรากฏว่ามีการออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามความใน

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2535 อันเป็น วันที่ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา โดยข้อ 1 ประกอบกับข้อ 3 ของกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวกำหนด ให้อาคารที่มีความสูง ตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป หรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องจัดให้มีถนนที่มีผิวจราจรกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ที่ ปราศจากสิ่งปกคลุมโดยรอบอาคาร เพื่อให้รถดับเพลิงสามารถ เข้าออกได้โดยสะดวก ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2535 ผู้ฟ้องคดียื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง ต่อเติมอาคารพักอาศัยจาก 9 ชั้น เป็น 10 ชั้น ผู้ถูกฟ้อง คดีที่ 1 ได้ออกใบอนุญาตก่อสร้างต่อเติม อาคารเลขที่ 114/2535 ลงวันที่ 2 กันยายน 2535 ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยใบอนุญาตดังกล่าวใช้ได้ถึง วันที่ 2 กันยายน 2536 แต่เนื่องจากก่อสร้างไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ กำหนดไว้ในใบอนุญาต โดยก่อสร้างได้เพียงชั้นที่ 4 เท่านั้น ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2536 ผู้ฟ้องคดียื่น

คำขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร 9 ชั้น โดยใช้แบบแปลนและสถานที่ก่อสร้างเดิม และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยใบอนุญาต ใช้ได้ถึงวันที่ 24 มิถุนายน 2538 และครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2536 ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอ อนุญาตดัดแปลงอาคารโดยขอต่ออายุใบอนุญาตเลขที่ 14/2535 แต่ต่อมาเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2537 ผู้ฟ้องคดีได้ขอถอนการขอต่ออายุใบอนุญาต ผู้ฟ้องคดีได้ก่อสร้างอาคารแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2537 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 10 ชั้น สูง 28.50 เมตร ลักษณะเป็นอาคารชุดมีห้องพัก จำนวน 243 ห้อง และได้จดทะเบียนนิติบุคคลอาคารชุดตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522

ปรากฏตามทะเบียนเลขที่ 1/2539 เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2539

ต่อมา มีการตรวจสอบพบว่าการขออนุญาตก่อสร้างอาคารของผู้ฟ้องคดีถือเป็น อาคารสูงตามข้อ 1 ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีต่อเติมอาคารสูงไม่เป็นไป ตามข้อ 3 ของกฎกระทรวงดังกล่าว เนื่องจากมีถนนหรือที่ว่างปราศจากสิ่งปกคลุมโดยรอบตัว อาคารกว้างไม่ถึง 6 เมตร และไม่ได้รับการยกเว้นตามข้อ 49 ของกฎกระทรวงฉบับเดียวกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ในเขตเทศบาล หรือเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดจันทบุรี) แต่จนถึงวันฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดี ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์จากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาล ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ที่เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 7/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ของผู้ฟ้องคดี หรือให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน จำนวน 160000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันที่ 12 กรกฎาคม 2550 ฮ. ไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ที่เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2526 และในการ

คดีที่ 1 ดำเนินการออกคำสั่งให้ คำพิพากษาของศาลปกครอง

ปกครองตามนัยบทนิยาม 4 ทางปกครอง พ.ศ. 2530 นอกจากการให้เงิน ให้ทรัพย์สิน ส่วนที่ 6 การเพิกถอนคำสั่ง รอกคำสั่งให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นพ้องด้วยกับ ศาลปกครองชั้นต้น จึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า “ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 มิถุนายน 2536 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น มี

นัยบทนิยาม “คำสั่งทางปกครอง” ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ

พ.ศ. 2539 และเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์อย่างอื่น เงิน ให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ และพระราชบัญญัติดังกล่าว

เพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทาง เทไม่ชอบด้วยกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์อย่างอื่น นอกจากการให้เงิน ให้

หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ไว้แตกต่างจากหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่ง อนุญาตด้วยกฎหมาย ที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์อย่างอื่นนอกจากการให้เงิน ให้ . หรือให้ประโยชน์อย่างอื่นที่อาจแบ่งแยกได้ กรณีจึงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า

ตก่อนสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ออกให้ ผู้ฟ้องคดี เป็น คำสั่ง ทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วย

ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์

ขาไป

กฎหมาย

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติควบคุม อาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 บัญญัติไว้ในมาตรา 21 ว่า ผู้ใดจะ ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารต้อง ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือแจ้ง ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและดำเนินการตามมาตรา 39 ทวิ ในมาตรา 35 ว่า ใบอนุญาตที่ออกตาม มาตรา 21 หรือมาตรา 22 ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน ใบอนุญาต ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาต ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าว แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ ใบอนุญาตนั้น กฎ กระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 กำหนดไว้ในข้อ 6 วรรคหนึ่งว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้าง - การ... ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามแบบ ข.5 ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น พร้อมด้วยเอกสาร

ระบุไว้ในแบบ ข.5 ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ในวรรคสองว่า เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับ อนุมัติวรรคหนึ่งแล้ว ให้พิจารณาคำขอพร้อมด้วยเหตุผลในการขอต่ออายุใบอนุญาต เมื่อเห็น

ควรให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตโดยจะแสดงไว้ในรายการท้าย น หรือจะออกใบอนุญาต ให้ใหม่ก็ได้ และกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 กำหนดไว้ ในข้อ 1 ว่า อาคารสูง อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้โดยมีความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป ไปใช้

ใบอนุญาตนั้น หรือจะออกใบอนุญาตให้ ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุม หมายความว่าอาคารที่ บุคคลอาจ

ในข้อ 3 ว่า อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องมีถนนหรือที่ว่างปราศจากสิ่งปกคลุมโดยรอบ อาคาร กว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร และระดับเพลิงสามารถเข้าออกได้โดยสะดวก และในข้อ 49 ว่า การก่อสร้าง ดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษที่ได้ยื่นคำขอ อนุญาตหรือได้รับอนุญาตตาม กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารไว้แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ ใช้บังคับ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2534 ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอ อนุญาตก่อสร้างอาคารพักอาศัย เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 9 ชั้น จำนวน 1 หลัง ลงบนที่ดิน ตามโฉนดที่ดินเลขที่ 8868 ตำบลท่าแฉลบ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ต่อผู้ถูกฟ้องคดี ที่ 1 ซึ่งขณะนั้นกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออก

ตามความในพระราชบัญญัติควบคุม อาคาร พ.ศ. 2522 ที่กำหนดให้อาคารสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไปหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องจัดให้มีผิวถนนการจราจรกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ที่ปราศจากสิ่งปกคลุมโดยรอบอาคาร เพื่อให้รถ ดับเพลิงสามารถเข้าออกได้โดยสะดวกยังไม่มีผลใช้บังคับ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 115/2534 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2534 ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยใบอนุญาต ดังกล่าวใช้ได้ถึงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2535 ก่อนที่กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ อาคาร ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับของกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามความใน พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ที่จะต้องจัดให้มีผิวถนนการจราจรกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ที่ปราศจากสิ่งปกคลุมโดยรอบอาคารเพื่อให้รถดับเพลิงสามารถเข้าออกได้โดยสะดวก แต่ เมื่อระหว่างเวลาที่ผู้ฟ้องคดีกำลังดำเนินการก่อสร้างอาคารปรากฏว่าได้มีการประกาศใช้บังคับกฎ กระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2535 หากผู้ฟ้องคดีไม่สามารถก่อสร้างอาคารตามใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร เลขที่ 115/2534 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2534 ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าว และประสงค์ที่จะดำเนินการก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนเดิมต่อไป ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะดำเนินการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ก่อนที่ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวจะสิ้นอายุ ทั้งนี้ ตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ประกอบกับข้อ 6 วรรคหนึ่งของกฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2528) ออกตามความในพระราช บัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และข้อ 49 ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 การที่ผู้ฟ้องคดีดำเนินการก่อสร้างอาคารตาม ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 115/2534 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2534 ไม่แล้วเสร็จภายในระยะ เวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตดังกล่าว และมีได้ยื่น คำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าว ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ก่อนที่ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวจะสิ้นอายุ แต่ได้ยื่นคำขออนุญาต

ก่อสร้างอาคารต่อผู้ถูกฟ้อง

53

อาคารต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2536 โดยใช้แบบแปลนและสถานที่ก่อสร้าง เป็นเวลาภายหลังจากที่ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 115/2534 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน ของผู้ฟ้องคดีสิ้นอายุแล้ว การยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างอาคารของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน จึงมิใช่การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แต่เป็นการยื่นคำขอออกใบอนุญาต ำสร้างอาคารใหม่ ซึ่งในการพิจารณาคำขออนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในเวลาที่มีการพิจารณา คำขออนุญาตก่อสร้างอาคารของผู้ฟ้องคดี เมื่อกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในเวลานั้น ได้กำหนดให้อาคารสูง

แต่ 23 เมตรขึ้นไปหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องจัดให้มีผิวถนนการจราจรกว้างไม่น้อยกว่า เมตร ที่ปราศจากสิ่งปกคลุมโดยรอบอาคารเพื่อให้รถดับเพลิงสามารถเข้าออกได้โดยสะดวก และ เมื่อตามแบบแปลนอาคารที่ผู้

ฟ้องคดียื่นคำขออนุญาตก่อสร้างต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2534 และได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารตามใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 115/2534 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2534 มีลักษณะเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 9 ชั้น จำนวน 1 หลัง มีความสูงทั้งสิ้น 28.50 เมตร อันมีลักษณะเป็นอาคารสูงตามข้อ 1 ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้จัดให้มี ถนนที่มีผิวการจราจรกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ที่ปราศจากสิ่งปกคลุมโดยรอบอาคาร เพื่อให้ รถดับเพลิงสามารถเข้าออกได้โดยสะดวกตามที่กำหนดไว้ในข้อ 3 ของกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ให้ แก่ผู้ฟ้องคดีตามแบบแปลนเดิม จึงเป็นการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ที่ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ 1 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว คงไม่ชอบด้วยกฎหมายเฉพาะแต่เพียง ส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตร ขึ้นไปเท่านั้น ส่วนที่อนุญาต ให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงไม่ถึง 23 เมตร หากใช่เป็นการออกใบอนุญาตที่ไม่ชอบด้วย กฎหมายแต่อย่างใดไม่ ดังนั้น การวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาต ก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งหมด เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงต้องแยกพิจารณาออกเป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และประเด็นที่สอง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งให้ เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ส่วนที่อนุญาตให้ ทองคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงไม่ถึง 23 เมตร เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ สำหรับประเด็นที่หนึ่งที่ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาต ก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคาร ที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตร ขึ้นไป เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น พิเคราะห์ แล้วเห็นว่า มาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 บัญญัติไว้ ในวรรคหนึ่งว่า คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่อยู่ในบังคับของมาตรา 51 อาจถูก เพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนได้ แต่ผู้ได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าว มีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากความเชื่อโดยสุจริต ในความคงอยู่ของคำสั่งทาง ปกครองได้ และให้นำความในมาตรา 51 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้องร้องขอค่าทดแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงการเพิกถอน นั้น และในวรรคสองว่า ค่าทดแทนความเสียหายตามมาตรานี้จะต้องไม่สูงกว่าประโยชน์ที่ผู้นั้น อาจได้รับหากคำสั่งทางปกครองดังกล่าวไม่ถูกเพิกถอน โดยมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่า การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ ให้คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับ ประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน ในวรรคสอง ว่า ความเชื่อโดยสุจริตตามวรรคหนึ่งจะได้รับความคุ้มครองต่อเมื่อผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ใช้ ประโยชน์อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองหรือได้ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ไปแล้วโดยไม่อาจแก้ไข เปลี่ยนแปลงได้หรือการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายเกินควรแก่กรณี และในวรรคสามว่า ในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้รับคำสั่งทางปกครองจะอ้างความเชื่อโดยสุจริตไม่ได้ (1) ผู้นั้นได้แสดงข้อความ อันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง หรือข่มขู่ หรือชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์อื่นใดที่มีชอบด้วยกฎหมาย (2) ผู้นั้นได้ให้ข้อความซึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ในสาระสำคัญ (3) ผู้นั้นได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองในขณะที่ได้รับคำสั่ง ทางปกครองหรือการไม่รู้นั้นเป็นไปโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นนิติบุคคลที่มีอาชีพในการประกอบกิจการก่อสร้างอาคารพักอาศัยเพื่อขายหรือให้ ประชาชนเช่าพักอาศัย และได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารตามใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 115/2534 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2534 โดยอาคารที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างมีลักษณะเป็นอาคาร คอนกรีตเสริมเหล็ก 9 ชั้น จำนวน 1 หลัง มีความสูงทั้งสิ้น 28.50 เมตร โดยวิสัยและพฤติการณ์ ของบุคคลเช่นผู้ฟ้องคดีย่อมจะรู้หรือควรรู้ว่าในเวลาที่ดินยื่น คำขออนุญาตก่อสร้างอาคารต่อผู้ถูก ฟ้องคดีที่ 1 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2536 ตามแบบแปลนเดิมนั้น ได้มีการประกาศใช้บังคับกฎ กระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า อาคารที่ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตก่อสร้างลง บนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 8868 ตำบลท่าแฉลบ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี มีความสูงทั้งสิ้น 28.50 เมตร ซึ่งตาม ซอยกว้าง 6 เมตร ไม่รวม โดยมีแนวระบียงที่ยื่นออก อาคารตั้งชิดรั้วกำแพงและเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว

พิเศษต้องจัดให้มีถนนที่มีผิวจราจร เพื่อให้รถดับเพลิงสามารถ

ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารส่วนที่มีความ

ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่

เมตร ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงฉบับดังกล่าวถือเป็นอาคารสูง โดยด้านหน้าอาคารติดถนน

ตร ไม่รวมทางเท้า ด้านข้างด้านซ้ายเสาดอาคารห่างจากแนวรั้วกำแพง 3 เมตร คงที่ยื่นออกมาจากตัวอาคารห่างจากแนวรั้วกำแพง 1.5 เมตร ด้านขวาบางส่วนตัว ะกำแพงและชิดแนวที่ดินของบุคคลอื่น ส่วนด้านหลังติดถนนซอยกว้าง 4 เมตร ไม่

กกระทรวงดังกล่าวที่กำหนดให้อาคารสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป หรืออาคารขนาดใหญ่ 2. จัดให้มีถนนที่มีผิวจราจรกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ที่ปราศจากสิ่งปกคลุมโดยรอบอาคาร เพลิงสามารถเข้าออกได้โดยสะดวกมีผลใช้บังคับแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงไม่อาจออก

ร้างอาคารส่วนที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่ขอได้โดย แกกฎหมาย ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงย่อมอยู่ในวิสัยที่จะรู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของ

ก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดี อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไปแล้วตั้งแต่เวลาที่ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาตก่อสร้าง การดังกล่าว หากผู้ฟ้องคดีไม่รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดังกล่าว การไม่รู้นั้นก็เป็นไปโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ฟ้องคดีเอง ผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจอ้างความเชื่อโดยสุจริตของตนในความคงอยู่ของใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวเพื่อให้ ได้รับความคุ้มครองได้ และดังนั้น ในการเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร

เลขที่ 74/2536 ลง วันที่ 24 มิถุนายน 2536 ส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 คงต้องคำนึงถึงแต่เฉพาะประโยชน์สาธารณะที่จะเกิดขึ้นจากการเพิกถอนใบอนุญาต ส่วนดังกล่าวเท่านั้น หากจำต้องคำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้ฟ้องคดีในความคงอยู่ของใบอนุญาต ก่อสร้างอาคารส่วนดังกล่าวแต่อย่างใดไม่ และเมื่อการเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารในส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตร ขึ้นไป เป็นไปเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัยในอาคารจากอัคคีภัย ซึ่งเป็นประโยชน์สาธารณะ การเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารในส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตร ขึ้นไป จึง ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่อาจอ้างความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของใบ อนุญาตก่อสร้างอาคารในส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายจากการเพิกถอน ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารในส่วนดังกล่าว

ส่วนประเด็นที่สองที่ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาต วางอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคาร กามสูงไม่ถึง 23 เมตร เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น พิเคราะห์แล้วเห็น มาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 บัญญัติไว้ในวรรค

สอนว่า

กสงทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งทางปกครอง

อาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนโดยให้มีผลตั้งแต่ขณะที่เพิกถอน หรือมีผลในอนาคตไปถึง

ได้หรือมีข้อสงสัยให้เพิกถอนได้ในคำสั่งทางปกครองนั่นเอง (2) คำสั่งทางปกครองนั้นมีข้อ กำหนดให้ผู้รับประโยชน์ต้องปฏิบัติ แต่ไม่มีการปฏิบัติภายในเวลาที่กำหนด (3) ข้อเท็จจริงและ พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งหากมีข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เช่นนี้ในขณะที่ทำคำสั่งทางปกครอง แล้วเจ้าหน้าที่คงจะไม่ทำคำสั่งทางปกครองนั้น และหากไม่เพิกถอนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อ ประโยชน์สาธารณะได้ (4) บทกฎหมายเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งหากมีบทกฎหมายเช่นนี้ในขณะที่ทำคำสั่ง ทางปกครองแล้วเจ้าหน้าที่คงจะไม่ทำคำสั่งทางปกครองนั้น แต่การเพิกถอนในกรณีนี้ให้กระทำได้ เท่าที่ผู้รับประโยชน์ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือยังไม่ได้รับประโยชน์ตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าว และหากไม่เพิกถอนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะได้ (5) อาจเกิดความเสียหาย อย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อประชาชนอันจำเป็นต้องป้องกันหรือ ขจัดเหตุดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงในสำนวนคดีนี้ไม่ปรากฏว่ามีกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบัญญัติไว้ แต่ อย่างไรก็ดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลง วันที่ 24 มิถุนายน 2536 ส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงไม่ถึง 23 เมตร จึง เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ที่ให้เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี ชอบด้วยกฎหมาย บางส่วนและไม่ชอบด้วยกฎหมายบางส่วน โดยส่วนที่ชอบด้วยกฎหมายคือส่วนที่ให้เพิกถอนใบ อนุญาตก่อสร้างอาคารที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตร ขึ้นไป และ ส่วนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายคือส่วนที่ให้เพิกถอนใบอนุญาต

ก่อสร้างอาคารที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดี ก่อสร้างอาคารที่มีความสูงไม่ถึง 23 เมตร โดยส่วนที่ขัดด้วยกฎหมาย อาจแยกออกจากส่วนที่ไม่ ขอบด้วยกฎหมายได้ ศาลปกครองจึงชอบที่จะเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ที่ ให้เพิกถอน ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 เฉพาะส่วนที่ไม่ขัดด้วย กฎหมายคือส่วนที่ให้เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่ มีความสูง ไม่ถึง 23 เมตร เท่านั้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้มี หนังสือ ที่ จบ 52008/2464 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2550 แจ้งเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร เลขที่ 74/2536 โดยมีได้ระบุว่าให้เพิก ถอนเฉพาะส่วนที่เป็นการก่อสร้างขัดต่อกฎกระทรวง รวม

ทั้งมิได้แจ้งสิทธิของผู้ได้รับคำสั่งดังกล่าวที่จะได้รับค่าทดแทนความเสียหายอันเนื่องมาจากความ เชื่อโดยสุจริต ในความคงอยู่ของคำสั่งอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ตามใบอนุญาต ก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 จึง เป็นคำสั่งที่ไม่ขัดด้วยกฎหมาย แล้วพิพากษาให้เพิกถอน

คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ตามหา ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร

กรกฎาคม

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ตามหนังสือ ที่จบ 52008/2464 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2550 ที่เพิกถอน าทก่อสร้างอาคาร เลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2536 และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1

การออกคำสั่งให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ศาลปกครอง สงสเห็นพ้องด้วย บางส่วน อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองฟังขึ้นบางส่วน

พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูก ฟ้องคดีที่ 1 ตามหนังสือ ที่ จบ 52008/2464 เรื่อง เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารลงวันที่ 12

าคม 2550 เฉพาะส่วนที่ให้เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ 74/2536 ลงวันที่ 24 คนายน 2536 ส่วนที่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตร ลงมา”

ส่วนข้อเท็จจริงในคดีตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.120/2559 มีว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของอาคาร ดึกแถว 4 ชั้น เลขที่ 79 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 57/1 ถนนจรัญสนิทวงศ์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร บริเวณ ด้านหน้าและด้านข้างอาคารของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่ติดกับที่ดิน ตามโฉนดที่ดินเลขที่ 230 เลขที่ดิน 594 ซึ่งมีสภาพ เป็นทาง โดยด้านหน้าของอาคารมีสภาพเป็น ทางกว้าง 12.50 เมตร ส่วนด้านข้างของอาคารมีสภาพเป็นทาง กว้าง 3.60 เมตร ต่อเชื่อมกับที่ดิน แปลงอื่นและสามารถใช้เป็นทางสัญจรออกสู่ซอยจรัญสนิทวงศ์ 57 ได้ ต่อมา เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2530 ผู้ฟ้องคดีได้ทำการต่อเติมอาคารโดยปลูกสร้างอาคารเป็นตึกแถวสองชั้น ขนาด 2 x 4 x 8.20 เมตร ปกคลุมบริเวณทางเดินที่ว่างหลังอาคารของผู้ฟ้องคดีและต่อเติมชั้นดาดฟ้า บน อาคารชั้น 4 เป็นโครงสร้างหลังคาโครงเหล็กมุงกระเบื้อง ขนาด 4 x 8 x 2.50 เมตร โดยไม่ ได้รับอนุญาตจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นสำนักงานเขตบางกอกน้อยในขณะนั้น (ก่อนมีการแบ่งเขตการ ปกครองเป็นเขตบางพลัด) จึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารส่วนที่ต่อเติม โดยไม่ได้รับอนุญาตดังกล่าวออก ทั้งหมด แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการรื้อถอนอาคารตามคำสั่ง ดังกล่าว ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงได้เป็น โจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยต่อศาลแพ่ง ขอ ให้บังคับผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารส่วนที่ต่อเติมโดยไม่ได้รับ

อนุญาต หากผู้ฟ้องคดีไม่ยอมรับผ่อนขอ ให้โจทก์เป็นผู้ผ่อนเองได้โดยให้จำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ซึ่งต่อมา ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษา ฎีกา ที่ 2668/2537 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2537 ว่า การต่อเติมอาคารของผู้ฟ้องคดี ทำไปโดยไม่ ได้รับอนุญาต ฝ่าฝืนต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2522 และอาคารที่ผู้ฟ้องคดีต่อเติมไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นจึงมี อำนาจสั่งให้จำเลยรื้อถอนหรือรื้อต่อศาลให้บังคับให้มีการรื้อถอนได้ตามพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 42 วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ใน ขณะนั้น จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (ผู้อำนวยการเขตบางพลัด) ได้มีหนังสือ ที่ กท 9048/6936 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2546 แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ถึงกำหนดเวลาที่จะเข้าทำการรื้อถอนอาคาร แต่ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ 19 ธันวาคม 2546 แจ้งต่อผู้ถูก ฟ้องคดีที่ 2 ว่า จะทำการรื้อถอนอาคาร

ส่วนที่ผิดกฎหมายด้วยตนเอง และได้นำเงินประกันการรื้อถอนอาคารมาวางไว้เป็นประกันจำนวน 304,640 บาท แต่ผู้ฟ้องคดีได้ทำการรื้อถอนอาคารเฉพาะในส่วนที่ดัดแปลงบนชั้นดาดฟ้าเท่านั้น มิได้ทำการรื้อถอนส่วน ที่ดัดแปลงปกคลุมที่ว่างทางเดินหลังอาคาร และได้นำแบบแปลนและเอกสาร ขออนุญาตดัดแปลงอาคารยื่นต่อ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 พิจารณาแล้วเห็นว่า อาคาร ส่วนที่ยังไม่ได้รื้อถอนตามคำพิพากษาอยู่ใน ข่ายที่สามารถอนุญาตได้ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2522 ข้อ 76 (5) การพิจารณาออกคำสั่งของเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นสำนักงานเขตบางกอกน้อยในขณะนั้น เกิดความผิดพลาด และเป็นการให้รายละเอียดข้อมูล เอกสารหลักฐานต่อศาลคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เป็นเหตุให้เจ้าของ อาคารซึ่งไม่มีความรู้ด้าน กฎหมายเสียสิทธิ เนื่องจากอาคารของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่บริเวณมุมถนนสองสาย ตัดกัน มีทางออกสู่ ด้านหน้าทั้งสองสายในระยะไม่เกิน 15 เมตร จึงไม่ต้องมีที่ว่างหรือทางเดินด้านหลังอาคารแต่อย่าง ไต ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงออกคำสั่งอนุญาตดัดแปลงทางเดินด้านหลังอาคารให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามใบอนุญาต ดัดแปลงอาคาร เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 จากนั้นได้มีหนังสือแจ้งผลการ บังคับคดีรื้อ ถอนอาคารให้สำนักเทศกิจทราบเพื่อยุติการบังคับคดี แต่สำนักเทศกิจไม่เห็นด้วยกับ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีดัดแปลงอาคารดังกล่าว จึงมีหนังสือแจ้งผู้ถูก ฟ้องคดีที่ 2 ให้มี คำสั่งเพิกถอน คำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีดัดแปลงอาคารดังกล่าว ต่อมา ภายหลัง จากที่ได้มีการหารือปัญหาในเรื่องนี้กับ หน่วยงานต่างๆ ทั้งที่เป็นหน่วยงานภายในและหน่วยงาน ภายนอกกรุงเทพมหานคร แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ก็ได้ มีคำสั่งสำนักงานเขตบางพลัด ที่ 300/2550 เรื่อง เพิกถอนใบอนุญาต ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2550 เพิกถอน ใบอนุญาตดัดแปลงอาคารของ ผู้ฟ้องคดี เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่อนุญาตให้ ดัดแปลงอาคารขนาด 2 x 4 x 8.20 เมตร อาคารเลขที่ 729/268 (เลขเดิม) ซอยจรัญสนิทวงศ์ 57/1 ถนนจรัญ สนิทวงศ์ แขวงบางบำหรุ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร และให้รื้อถอนอาคารดังกล่าวออกทั้งหมดให้เสร็จ ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่รับคำสั่ง

ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวจึงยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 (คณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์) ผู้ถูก ฟ้องคดีที่ 3 ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ยก เหตุการณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดี เห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ที่ให้เพิกถอนใบอนุญาตดัดแปลง อาคารของผู้ฟ้องคดี เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้อง

ต่อศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนคำสั่งของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษา

กต้อง ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด คดีมี ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในชั้นอุทธรณ์ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาต ดัดแปลงอาคาร เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่

5254

4 และให้ผู้ฟ้องคดีทำการรื้อถอนอาคารดังกล่าวออกทั้งหมด และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 คอลัยอุทธรณ์ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า “ใบอนุญาตดัดแปลงอาคารเลขที่ ขบพ. 2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นคำสั่งทาง เลรองตามนัยบทนิยาม “คำสั่งทางปกครอง” ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ นางปกครอง พ.ศ. 2539 และเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์อย่างอื่น เอกจากการให้เงิน ให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ และพระราชบัญญัติดังกล่าว

ที่ 6 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทาง ปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์อย่างอื่น นอกจากการให้เงิน ให้ ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ไว้แตกต่างจากหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่ง ทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์อย่างอื่น นอกจากการให้เงิน ให้ ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์อย่างอื่นที่อาจแบ่งแยกได้ ดังนั้น การที่จะวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้อง คดีที่ 2 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตดัดแปลงอาคาร เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ฟ้องคดีทำการรื้อถอนอาคารดังกล่าวออก ทั้งหมด และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงจำเป็นต้องวินิจฉัยให้ได้ว่าความเสียก่อนว่า ใบอนุญาตดัดแปลง อาคารเลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 บัญญัติไว้ในมาตรา 52 วรรคหนึ่งว่า ผู้

ท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ ภายในสามสิบ วันนับแต่วันทราบคำสั่ง วรรคสองว่า การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือ และยื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้ออกคำสั่งดังกล่าว และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดส่งอุทธรณ์และ เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไปยังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับอุทธรณ์ วรรคสามว่า ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับอุทธรณ์ แล้วแจ้ง คำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยัง ผู้อุทธรณ์และเจ้าพนักงานท้องถิ่น วรรคสี่ว่า ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วย กับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ เสนอคดีต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง คำวินิจฉัยอุทธรณ์ และวรรคห้าว่า ในกรณี

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือศาลได้มีคำวินิจฉัยหรือคำพิพากษาเป็นประการใด ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิบัติตามนั้น

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำการต่อเติมอาคารตึกแถว 4 ชั้น เลขที่ 79 ซอยเจริญสนิทวงศ์ 57/1 ถนนเจริญสนิทวงศ์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยปลูกสร้างอาคาร เป็นตึกแถวสองชั้นขนาด 2 x 4 x 8.20 เมตร ปกคลุมบริเวณทางเดินที่ว่างหลังอาคารของผู้ฟ้อง คดี และต่อเติมชั้นดาดฟ้าบนอาคารชั้น 4 เป็น โครงสร้างหลังคาโครงเหล็กมุงกระเบื้องขนาด 4 x 8 x 2.50 เมตร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นสำนักงาน เขตบางกอกน้อยซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีอำนาจหน้าที่อยู่ในขณะนั้น จึงมี คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี รื้อถอนอาคารส่วนที่ต่อเติมโดยไม่ได้รับอนุญาตดังกล่าวออกทั้งหมด แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตาม คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นดังกล่าว ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดี เป็น จำเลยต่อศาลแพ่ง ขอให้บังคับผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารส่วนที่ต่อเติมโดยไม่ได้รับอนุญาต หาก ผู้ฟ้องคดีไม่ยอม รื้อถอนขอให้โจทก์เป็นผู้รื้อถอนเองโดยให้จำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ซึ่งต่อมาศาล ฎีกาได้มีคำพิพากษาฎีกา ที่ 2668/2537 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2537 ว่า การต่อเติมอาคารของ ผู้ฟ้องคดีทำไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ผ่าฝืน ต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการ ก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2522 และอาคารที่ผู้ฟ้องคดีต่อเติมไม่ สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง ได้ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีอำนาจสั่งให้จำเลยรื้อถอนหรือ รื้อขอต่อศาลให้บังคับให้ มีการรื้อถอนได้ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 42 วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น และคดีถึงที่สุดแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ในฐานะเจ้า พนักงาน ท้องถิ่นจึงต้องผูกพันตามมาตรา 52 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ดังที่ยกมาแสดงไว้ข้างต้น ที่จะต้อง ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว โดยการดำเนินการให้มีการรื้อถอน อาคารในส่วนที่ผู้ฟ้องคดี ทำการต่อเติมอาคารปกคลุมบริเวณทางเดินที่ว่างหลังอาคารและต่อเติมชั้น ดาดฟ้าบนอาคารโดยไม่ได้รับ อนุญาตออกทั้งหมด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ไม่อาจที่จะไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติ ให้ผิดแผกแตกต่างไปจากที่ศาลฎีกาได้มี คำพิพากษาถึงที่สุดไปแล้วได้ มิฉะนั้น จะเป็นการฝ่าฝืน บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว แม้จะเป็นความจริง ว่าในการดำเนินการตามคำพิพากษาศาลฎีกา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้มีหนังสือหารือไปยังกรมบังคับคดีเกี่ยวกับ กรณีดังกล่าว และได้รับแจ้งจากกรม บังคับคดีว่า การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลนั้น เป็นสิทธิของ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ที่จะบังคับเมื่อใดก็ได้ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะงดการ บังคับคดี จะ สละสิทธิในการบังคับคดีหรือไม่บังคับคดีเสียก็ได้ การที่โจทก์ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่ง เป็น เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่ประสงค์จะบังคับคดีแก่จำเลยจึงเป็นสิทธิของโจทก์ที่จะกระทำได้ก็ตาม แต่ หนังสือตอบข้อหารือของกรมบังคับคดีดังกล่าวก็เป็นเพียงความเห็นหรือคำแนะนำเท่านั้น ผู้ถูก ฟ้องคดีที่ 2 จะ ถือปฏิบัติตามคำแนะนำดังกล่าวอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรา 52 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

ส่ 2) พ.ศ. 2535 ที่บัญญัติว่า ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือศาลได้มีคำวินิจฉัย เกิพากษาเป็น ประการใด ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิบัติตามนั้น หาได้ไม่ เมื่อข้อเท็จจริง

กว่า หลังจากที่ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงกำหนดเวลาที่จะเข้า การรื้อถอนอาคาร แล้ว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ 19 ธันวาคม 2546 แจ้งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 1 จะทำการรื้อถอนอาคารส่วนที่ ผิดกฎหมายด้วยตนเอง และได้นำเงินประกันการรื้อถอนอาคาร

วางไว้เป็นประกันจำนวน 304,640 บาท แต่ผู้ฟ้องคดีได้ทำการรื้อถอนอาคารเฉพาะในส่วนที่

แปลงบนชั้นคาตฟ้าเท่านั้น มิได้ทำการรื้อถอนส่วนที่ดัดแปลงปกคลุมที่ว่างทางเดินหลังอาคาร จึงเป็นการไม่ ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ในฐานะเจ้า พนักงานท้องถิ่นจึงชอบที่จะ ดำเนินการบังคับให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาโดยการ ดำเนินการให้มีการรื้อถอนอาคารส่วนที่ ดัดแปลงปกคลุมที่ว่างทางเดินหลังอาคารต่อไป การที่ผู้ถูก ฟ้องคดีที่ 2 ไม่ดำเนินการบังคับให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาโดยการดำเนินการให้ มีการรื้อถอนอาคารส่วนที่ดัดแปลงปกคลุมที่ว่างทางเดินหลัง อาคารต่อไป แต่ได้พิจารณาอนุญาต ให้ผู้ฟ้องคดีดัดแปลงอาคารส่วนที่ดัดแปลงที่ว่างทางเดินหลังอาคารตาม ใบอนุญาตดัดแปลงอาคาร เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 กรณีจึงเป็นการปฏิบัติแตกต่างไป จากคำพิพากษา ศาลฎีกา อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อบทบัญญัติในมาตรา 52 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ ควบคุม อาคาร พ.ศ. 2522 ใบอนุญาตดัดแปลงอาคาร เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และดังนั้น การที่จะวินิจฉัย ว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตดัดแปลงอาคาร เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดีดังกล่าว และให้ ผู้ฟ้องคดีทำการรื้อถอนอาคารดังกล่าว ออกทั้งหมด เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอน คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่มี ลักษณะเป็นการให้ประโยชน์อย่างอื่น นอกจากการให้เงิน ให้ ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจ แบ่งแยกได้ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ส่วนที่ 6 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ซึ่งมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว บัญญัติไว้ใน วรรคหนึ่ง ว่า คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่อยู่ในบังคับของมาตรา 51 อาจถูกเพิกถอน ทั้งหมดหรือบางส่วนได้ แต่ผู้ได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีสิทธิได้ รับค่า ทดแทนความเสียหายเนื่องจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองได้ และให้นำความใน มาตรา 51 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้อง ร้องขอค่าทดแทนภายในหนึ่ง ร้อยแปดสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงการเพิกถอนนั้น และใน กรณีสองว่า ค่าทดแทนความเสียหายตาม มาตรานี้จะต้องไม่สูงกว่าประโยชน์ที่ผู้นั้นอาจได้รับหาก ส่งทางปกครองดังกล่าวไม่ถูกเพิกถอน โดยมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว บัญญัติไว้

ในวรรคหนึ่งว่า การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ ทรัพย์สินหรือ ให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ ให้คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ใน ความคงอยู่ของคำสั่งทาง ปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน ในวรรคสองว่า ความ เชื่อโดยสุจริตตามวรรคหนึ่งจะได้รับ ความคุ้มครองต่อเมื่อผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ใช้ประโยชน์อัน เกิดจากคำสั่งทางปกครองหรือได้ดำเนินการ เกี่ยวกับทรัพย์สินไปแล้วโดยไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลง ได้หรือการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายเกิน ควรแก่กรณี และในวรรคสามว่า ในกรณี ดังต่อไปนี้ ผู้รับคำสั่งทางปกครองจะอ้างความเชื่อโดยสุจริตไม่ได้ (1)

ผู้นั้นได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง หรือข่มขู่ หรือชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือให้ ประโยชน์อื่นใดที่มีขอบด้วยกฎหมาย (2) ผู้นั้นได้ให้ข้อความซึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนในสาระ สำคัญ (3) ผู้นั้นได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองในขณะที่ได้รับคำสั่งทาง ปกครอง หรือการไม่รู้นั้นเป็นไปโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า หลังจากที่ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 2668/2537 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2537 วินิจฉัยว่า การต่อเติมอาคารของผู้ฟ้องคดีทำไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ผ่าฝืนต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2522 และอาคารที่ ผู้ฟ้องคดีต่อเติมไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมี อำนาจสั่งให้จำเลยรื้อถอนหรือร้องขอต่อศาลให้บังคับให้มีการรื้อถอนได้ ตามพระราชบัญญัติควบคุม อาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 42 วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ บังคับอยู่ในขณะนั้น และคดีถึงที่สุดแล้ว ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคู่ความในคดีย่อมต้องผูกพันตามคำพิพากษาศาลฎีกา ดังกล่าว เช่นเดียวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ที่จะต้องทำการรื้อถอนอาคารในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทำการต่อเติมปกคลุม บริเวณทางเดินที่ว่างหลังอาคารและต่อเติมชั้นดาดฟ้าบนอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตออกทั้งหมด ผู้ฟ้องคดีไม่ อาจที่จะไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติให้ผิดแผกแตกต่างไปจากที่ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ไปแล้วได้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีทำการรื้อถอนอาคารเฉพาะในส่วนที่ดัดแปลงบนชั้นดาดฟ้าบน อาคารออกเท่านั้น มิได้ทำการรื้อ ถอนส่วนที่ดัดแปลงปกคลุมที่ว่างทางเดินหลังอาคารออกด้วย และได้นำแบบแปลนและเอกสารขออนุญาต ดัดแปลงอาคารยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 อันเป็นการไม่ ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว ซึ่งผู้ ฟ้องคดีย่อมจะต้องรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าการ กระทำดังกล่าว เป็นการขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 กระทำการฝ่าฝืน ต่อบทบัญญัติในมาตรา 52 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ไม่อาจที่จะออกใบอนุญาตดัดแปลง อาคารให้แก่ ผู้ฟ้องคดีตามคำขอได้โดยชอบด้วยกฎหมาย หากผู้ฟ้องคดีไม่รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของ ในอนุญาตดัดแปลงอาคารดังกล่าว การไม่รู้นั้นก็เป็นไปโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของ

ฟ้องคดีเอง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างความเชื่อโดยสุจริตของตนในความคงอยู่ของใบอนุญาต

ดัดแปลงอาคารดังกล่าวเพื่อให้

อาคาร เลขที่ ขบน 6 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 คง

อาคาร

เรดังกล่าวเพื่อให้ได้รับความคุ้มครองได้ ดังนั้น ในการเพิกถอนใบอนุญาตดัดแปลง ที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี ดิที่ 2 คงต้องคำนึงถึงแต่เฉพาะประโยชน์สาธารณะ ที่จะเกิดขึ้นจากการเพิกถอนใบอนุญาต อาคารดังกล่าวเท่านั้น หากจำต้องคำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้ฟ้อง คดีในความคงอยู่

อนุญาตดัดแปลงอาคารดังกล่าวแต่อย่างใดไม่ และเมื่อการเพิกถอนใบอนุญาตดัดแปลง วร เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี 1.ไปเพื่อให้การต่างๆ ชอบด้วยกฎหมายว่า ด้วยการควบคุมอาคาร ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครอง ความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัยในอาคารจากอัคคีภัยอัน เป็นประโยชน์สาธารณะอย่างหนึ่ง การที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตดัดแปลงอาคาร เลขที่

ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงมิใช่การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตดัดแปลงอาคาร เลขที่ ขบพ.56/2547 ลงวันที่ 28 เมษายน 2547 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี มิใช่การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้อง คดี จึงมิใช่การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ของผู้ฟ้องคดี ชอบแล้ว ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย”

นอกจากนั้น แม้การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองจะเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่หากได้มีการแจ้งการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมให้ผู้รับคำสั่งทางปกครองเดิมทราบและผู้รับ คำสั่งทางปกครองเดิมได้รับแจ้งการเพิกถอนนั้นหรือตามกฎหมายถือได้ว่าผู้รับคำสั่งทางปกครอง เดิมได้รับแจ้งการเพิกถอนนั้นแล้ว ก็มีผลทำให้ คำสั่งทางปกครองเดิมถูกเพิกถอน กล่าวคือ สิ้น ผลบังคับลง และจะมีผลเช่นว่านี้จนกว่าจะมีการเพิกถอนการ เพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมโดย เจ้าหน้าที่ผู้ทำการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิม ผู้บังคับบัญชาของ เจ้าหน้าที่ดังกล่าว เจ้าหน้าที่ มอานาจหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิม หรือศาล แล้วแต่กรณี เมื่อ การเพิกถอนการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมแล้วจะมีผลทำให้คำสั่งทางปกครองเดิม กลับมามี

คมเข้ม โดยถ้าการเพิกถอนการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่มีการ

อนคำสั่งทางปกครองเดิม กรณีก็ต้องถือว่าคำสั่งทางปกครองเดิมไม่เคยถูกเพิกถอนมาก่อน เลยไม่ว่าในเวลา ใดๆ119

2. การขอให้พิจารณาใหม่

ดังที่ได้ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ในกรณีที่กฎหมายที่ก่อตั้งอำนาจออกคำสั่งทางปกครองมิได้ บัญญัติให้คำสั่งทาง ปกครองใดเป็นที่สุด คู่กรณีมีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองนั้นได้ตาม หลักเกณฑ์หรือวิธีการ และ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายที่ก่อตั้งอำนาจออกคำสั่งทางปกครองนั้น หรือพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. 2539 แล้วแต่กรณี กำหนด หากคู่กรณี

ปกครองนั้นยอม “เป็นที่สุด” คู่กรณีต้องยอมรับและปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองนั้นโดยไม่อาจ อุทธรณ์ โต้แย้งคำสั่งทางปกครองนั้นหรือนำคำสั่งทางปกครองนั้นไปฟ้องขอให้ศาลปกครองเพิกถอน ได้อีกแล้ว แต่ “ความเป็นที่สุด” ของคำสั่งทางปกครองหาได้เป็นอุปสรรคขัดขวางการที่เจ้าหน้าที่ ผู้ออกคำสั่งทางปกครอง นั้นหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง นั้นทั้งหมดหรือแต่เฉพาะบางส่วนไม่ เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวยังคงมีอำนาจที่จะเพิกถอน คำสั่ง ทางปกครองนั้นได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน มาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 52 และมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. 2539 และถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือ ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ดังกล่าวไม่ริเริ่มใช้อำนาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น คู่กรณีก็อาจมีคำขอให้ เจ้าหน้าที่ผู้ออก คำสั่งทางปกครองนั้นหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น ได้ การที่คู่กรณีมีคำขอให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เพิกถอน คำสั่งทางปกครองที่เป็นที่สุดแล้วนี้ เรียกว่า “การขอให้พิจารณาใหม่”

มาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 บัญญัติ กำหนดเหตุที่คู่กรณีจะมีสิทธิขอให้พิจารณาใหม่และระยะเวลาที่คู่กรณีอาจใช้สิทธิดังกล่าวไว้ดังนี้

2.1 เหตุที่คู่กรณีจะมีสิทธิขอให้พิจารณาใหม่ คู่กรณีมีสิทธิขอให้พิจารณาใหม่ได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ กรณีที่หนึ่ง มีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลง ไปในสาระสำคัญ ตัวอย่างเช่น ก. ไม่มาปฏิบัติราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาสิบหกวันโดยไม่ ทะลาราชการ จึงถูกกล่าวหาว่าละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มี เหตุผลอันสมควร อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก. ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่าตนได้เดินทางไป

เยี่ยมญาติที่จังหวัดแห่ง นาดน พร้อมทั้งยา ผู้โดยสารอื่นกลับมา กว่าสิบห้าวันโดยไม่มี มาสืบพิสูจน์ข้อเท็จจริง ยิง ก.

ติที่จังหวัดแห่งหนึ่งในภาคเหนือ ระหว่างเดินทาง ได้มีผู้ร้ายจี้รถโดยสารที่ตนโดยสารและ พร้อมทั้งผู้โดยสารอื่นไปกักขังไว้ในป่าลึกนานประมาณสองสัปดาห์เศษจึงปล่อยตนและ เรตึนกลับมา ตนจึงมิได้กระทำความผิดวินัยฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเกิน

คว้นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามที่ถูกกล่าวหา แต่ ก. ไม่สามารถนำพยานหลักฐานใดๆ มีสัจจข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ คณะกรรมการสอบสวนความผิดวินัยร้ายแรงจึงไม่เชื่อคำชี้แจง

และได้เสนอรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็น ว่า ก. ได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ที่ถูกกล่าวหาและสมควรได้รับโทษไล่ออกจากราชการต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง โดยในท้ายที่สุด ก. ก็ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการตามความเห็นดังกล่าว ก. มิได้อุทธรณ์คำสั่ง

โทษตนทางวินัยแต่อย่างใด หลังจากทีระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยล่วง พ้นไปแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจจับผู้ร้ายที่จี้รถโดยสารได้ และมีพยานบุคคลยืนยันได้ว่า ก. อยู่ใน รถโดยสารคนนั้นด้วย พยานหลักฐานที่ปรากฏขึ้นใหม่นี้ย่อมทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วว่า ก ขาดราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเปลี่ยนแปลงไป ในสาระสำคัญ ดังนั้น ก. จึงมีสิทธิขอให้พิจารณาใหม่เพื่อให้มีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษตนทาง วินัยได้

กรณีที่สอง คู่กรณีที่แท้จริงมิได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองหรือได้เข้า มาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองครั้งก่อนแล้ว แต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วม ในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง

ตัวอย่างเช่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้ออกใบอนุญาต ให้บุคคลนำมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลไปกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบในที่ดินที่ตั้งอยู่ติดกับหมู่บ้านแห่งหนึ่ง โดยมีได้เรียกให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านซึ่งจะได้รับผลกระทบจากการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเข้า มาเป็นคู่กรณีในกระบวนการพิจารณาคำขอใบอนุญาตด้วย ทั้งที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านได้ร้องขอเข้า มาเป็นคู่กรณีในกระบวนการพิจารณาคำขอใบอนุญาตดังกล่าวแล้ว ดังนี้ ผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ดังกล่าวย่อมมีสิทธิขอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาใหม่เพื่อให้มีการเพิกถอนใบอนุญาตให้กำจัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูลดังกล่าวได้

กรณีที่สาม เจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจที่จะทำคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้น

ตัวอย่างเช่น รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งสถาน บริการของห้างหุ้นส่วน จำกัด ป. โดยระบุตำแหน่งไว้ในคำสั่งดังกล่าวว่า รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปทุมธานีปฏิบัติราชการแทนผู้ว่า ราชการจังหวัดปทุมธานี ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. มิได้อุทธรณ์ คำสั่งทางปกครองดังกล่าว แต่เมื่อล่วงพ้น ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าว แคว ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ตรวจสอบว่า ผู้ว่าราชการ จังหวัดปทุมธานีมิได้มอบอำนาจให้รองผู้ว่า ราชการจังหวัดปทุมธานีปฏิบัติราชการแทนในเรื่องนี้ ซึ่งเป็นกรณีที่ ถือได้ว่ารองผู้ว่าราชการจังหวัด

ปทุมธานีออกคำสั่งทางปกครองดังกล่าวโดยไม่มีอำนาจ ดังนี้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. มีสิทธิขอให้ กรณีสืบ ถ้าคำสั่งทางปกครองได้ออกโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใดและต่อมา ข้อเท็จจริงหรือข้อ กฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณี

ตัวอย่างเช่น ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ออกคำสั่งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ห้ามสั่งหรือนำหนังสือ เล่มหนึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อเผยแพร่ เนื่องจากข้อความบางตอนใน หนังสือเล่มนั้นมีลักษณะเป็นการ กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ต่อมา ผู้ประพันธ์ได้แก้ไขปรับปรุงหนังสือเล่ม นั้นเสียใหม่ โดยตัดข้อความที่เป็นการกระทบต่อความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนออกไป กรณีถือได้ว่าข้อเท็จจริงที่ผู้บัญชาการตำรวจ แห่งชาติใช้เป็นเหตุผลในการออกคำสั่งห้ามสั่งหรือนำหนังสือเล่ม นั้นเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อ เผยแพร่เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ประสงค์จะ สั่งหรือนำหนังสือ เล่มนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อเผยแพร่แล้ว บุคคลดังกล่าวจึงมีสิทธิที่จะขอให้ผู้ บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติพิจารณาใหม่เพื่อให้มีการเพิกถอนคำสั่งห้ามสั่งหรือนำหนังสือเล่มนั้นเข้ามาใน ราชอาณาจักรเพื่อเผยแพร่ได้

ในทำนองเดียวกัน ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้ออก คำสั่งให้เจ้าของ อาคารหลังหนึ่งรื้อถอนอาคารชั้นที่สามเนื่องจากก่อสร้างโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่ห้ามมิให้ก่อสร้างอาคาร สูงเกินสองชั้น แต่ก่อนที่จะมีการรื้อถอนอาคารตามคำสั่งดังกล่าว ได้มี การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็น ห้ามมิให้ก่อสร้างอาคารสูงเกินห้าชั้น กรณีย่อมถือได้ว่าข้อ กฎหมายที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นใช้เป็นเหตุผลในการ ออกคำสั่งให้รื้อถอนอาคารเปลี่ยนแปลงไปใน สาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่เจ้าของอาคารผู้รับคำสั่ง ทางปกครองแล้ว เจ้าของอาคารจึง มีสิทธิที่จะขอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาใหม่เพื่อให้มีการเพิกถอน คำสั่งทางปกครองดังกล่าวได้

อย่างไรก็ตาม การที่ศาลกลับคำพิพากษาบรรทัดฐานไม่อาจถือได้ว่าเป็นกรณีที่ข้อ กฎหมายเปลี่ยนแปลงไป การยื่นคำขอตามกรณีที่หนึ่ง กรณีที่สอง หรือกรณีที่สาม จะกระทำได้เฉพาะเมื่อคู่กรณี ไม่อาจทราบถึงเหตุอัน ในการพิจารณาครั้งที่แล้วมาก่อนโดยไม่ใช้ความผิดของผู้นั้น

2.2 ระยะเวลาที่คู่กรณีต้องใช้สิทธิขอให้พิจารณาใหม่

คู่กรณีต้องยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอ ให้พิจารณาใหม่ได้

2 3 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่เมื่อได้รับคำขอให้พิจารณาใหม่

เมื่อคู่กรณีมีคำขอ เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว มีภาระหน้าที่ มี เหตุที่คู่กรณีจะมีสิทธิขอให้พิจารณาใหม่และหรือคู่กรณีได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลา ออกหมายกำหนดหรือไม่

หากผลการพิจารณาได้ความว่า ไม่มีเหตุที่คู่กรณีจะมีสิทธิขอให้พิจารณา จอมได้ หรือมีเหตุเช่นว่านี้ แต่คู่กรณีได้ยื่นคำขอเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว เจ้าหน้าที่

ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวก็ชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับคำขอให้ มีพิจารณาใหม่ไว้พิจารณา แต่ถ้าผลการพิจารณาได้ความว่ามีเหตุที่คู่กรณีจะมีสิทธิขอให้พิจารณาใหม่ ได้ ทั้งคู่กรณีได้ยื่นคำขอดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทาง ปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีหน้าที่ที่จะต้องรับคำขอให้พิจารณาใหม่ไว้พิจารณา เพื่อวินิจฉัยว่าจะต้องหรือสมควรเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ได้ออกมาใช้บังคับแล้วหรือไม่ เพียงใด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 52 และมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ดังที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้น

คำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาใหม่ไว้พิจารณาและคำสั่งยกคำขอให้พิจารณาใหม่ 22 ถือได้ ว่าเป็นคำสั่งทางปกครองเช่นเดียวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมทั้งหมดหรือบางส่วน

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของ เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองดังที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้น ใช้บังคับกับการเพิกถอนคำสั่งทาง ปกครองทั้งหมดหรือบางส่วนไปในทางที่เป็นคุณหรือเป็นผลร้ายแก่ผู้รับคำสั่งเท่านั้น เช่น การเพิก ถอนคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการกำหนดหน้าที่หรือสร้างภาระให้แก่ผู้รับคำสั่งทั้งหมดหรือบางส่วน ย่อมเป็นคุณแก่ผู้รับคำสั่ง และการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการให้สิทธิหรือประโยชน์แก่ ผู้รับคำสั่งทั้งหมดหรือบางส่วนย่อมเป็นผลร้ายแก่ผู้รับคำสั่ง แต่แทนที่จะเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ทั้งหมดหรือบางส่วน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว อาจแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองนั้นก็ได้²³

โดยที่การแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองแท้ที่จริงแล้ว คือ การเพิกถอนคำสั่งทาง ปกครองเดิมแล้วให้ใช้ข้อความใหม่แทนนั่นเอง กรณีจึงชอบที่จะนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอน คำสั่งทางปกครองมาใช้บังคับกับการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองด้วย ทั้งนี้ หากการแก้ไข เพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการกำหนดหน้าที่หรือสร้างภาระให้แก่ผู้รับคำสั่ง โดยเพิ่มหน้าที่ หรือภาระให้หนักขึ้น ซึ่งมีผลเท่ากับเป็นการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองไปในทางที่เป็นผลร้าย แก่ผู้รับคำสั่ง ก็ชอบที่จะนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบ ด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ คำสั่ง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับ และถ้าการแก้ไข เพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการให้สิทธิหรือประโยชน์แก่ผู้รับ คำสั่งโดยเพิ่มสิทธิหรือประโยชน์ให้มากขึ้น ซึ่งมีผลเท่ากับเป็นการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองไปในทางที่เป็นคุณแก่ผู้รับคำสั่งก็ชอบ ที่จะนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการกำหนด หน้าที่หรือสร้างภาระแก่ผู้รับคำสั่ง หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบ ด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการกำหนดหน้าที่หรือสร้างภาระแก่ผู้รับคำสั่ง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับ 4 เช่น การแก้ไขเพิ่มเติมการประเมินภาษี ซึ่งถือได้ว่าเป็นคำสั่งทางปกครองให้ชำระเงิน (คำสั่งทาง ปกครองซึ่งเป็นการกำหนดหน้าที่หรือสร้างภาระแก่ผู้รับคำสั่ง) จากเดิม 500,000 บาท เพิ่มเป็น 700,000 บาท ชอบที่จะนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วย กฎหมายซึ่งเป็นการให้เงินหรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ หรือ

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงินหรือให้ทรัพย์สินหรือให้ ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับ แต่การแก้ไขเพิ่มเติมการอนุมัติให้เบิกค่า เช่าบ้าน (คำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการให้สิทธิหรือประโยชน์) จากเดิมที่ให้เบิกได้เดือนละ 2,500 บาท เพิ่มเป็นให้เบิกได้เดือนละ 4,500 บาท ชอบที่จะนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการกำหนดหน้าที่หรือสร้างภาระแก่ผู้รับคำสั่งหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการกำหนดหน้าที่หรือสร้างภาระแก่ผู้รับ คำสั่ง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับ

อนึ่ง สมควรตั้งข้อสังเกตไว้ในที่นี้ด้วยว่า หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทาง ปกครองตามที่กำหนดใน พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หมวด 2 คำสั่ง ทางปกครอง ส่วนที่ 6 การเพิกถอน คำสั่งทางปกครอง นั้น ใช้บังคับโดยตรงกับการเพิกถอนคำสั่ง ทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทาง ปกครองหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเท่านั้น หาได้ใช้บังคับโดยตรงกับการเพิกถอน คำสั่งทาง ปกครองโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการ

พิจารณา

- สนาอรรถนคำสั่งทางปกครองหรือโดยศาลที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับ ฎามชอบ ด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองด้วยไม่ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ถ้าสั่งทางปกครองหรือ ศาล จึงอาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งทั้งหมดหรือ บางส่วน โดยจะให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลัง หรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่ กำหนดได้ ตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้มี อำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่กำหนดในมาตรา 46 และมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. 2539 หรือตามอำนาจหน้าที่ของศาลที่กำหนดใน ฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีของศาลนั้น โดยอาจไม่จำกัดคำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งใน ความคงอยู่ของคำสั่ง ทางปกครองนั้นก็ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้รับคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ ประโยชน์แก่ตนย่อมจะต้องตระหนักอยู่แล้วว่า คำสั่งทางปกครองที่ยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลา อุทธรณ์และหรือยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลาฟ้องคดีต่อศาลนั้นอาจถูกผู้อื่น เป็นต้นว่าผู้คัดค้านการ ออกคำสั่ง ทางปกครองนั้นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองนั้นหรือนำคำสั่งทางปกครองนั้นมาฟ้อง คดีต่อศาลขอให้ผู้มี อำนาจหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์หรือศาลเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นได้ เช่น ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วย ฎหมาย ไม่ว่าจะมีการออกฎหรือออก คำสั่ง ทางปกครอง มาตรา 72 วรรคหนึ่ง แห่งพระราช บัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจ กำหนดคำบังคับโดยสั่งให้เพิกถอนฎหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุ แห่งการฟ้องคดีทั้งหมดหรือ บางส่วน และมาตรา 72 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน บัญญัติให้ศาล ปกครองมีอำนาจ กำหนดว่าจะให้การเพิกถอนฎหรือคำสั่งทางปกครองนั้นมีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือ มีผลไป ในอนาคตถึงขณะใดขณะหนึ่งก็ได้ แต่ในการใช้ดุลพินิจกำหนดให้การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ที่ไม่ ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วนโดยจะให้มีผล ย้อนหลัง ไม่ ย้อนหลังหรือมีผลไปในอนาคตถึงขณะใดขณะหนึ่ง ศาลปกครองชอบที่จะคำนึงถึง ประโยชน์สาธารณะที่จะพึง เกิดขึ้นจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น ซึ่งได้แก่การฟื้นฟูหลัก ความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำ

ทางปกครองที่ได้ถูกละเมิดจากการออกคำสั่งทางปกครอง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น และการเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอัน เนื่องจากคำสั่งทางปกครองนั้น ยิ่งกว่าค้ำึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับคำสั่งในความคงอยู่ของ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย